

Jaarverslag 2020 NMU

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1. ALGEMENE INFORMATIE OVER DE ORGANISATIE	4
1.1 DOELEN EN PROFIEL VAN DE NATUUR EN MILIEUFEDERATIE UTRECHT	4
1.2 VERTALING VAN DE DOELSTELLING IN VISIE, BELEID EN STRATEGIE	4
1.3 BESTUURSSTRUCTUUR NMU	6
1.4 RISICOBEHEERSING	6
2. DE ACTIVITEITEN VAN DE NMU IN 2020	8
2.1. RESULTATEN PROJECTEN EN ACTIVITEITEN	8
2.1.1. SCHONE ENERGIE EN ENERGIEBESPARING	8
2.1.2. CIRCULAIRE ECONOMIE	12
2.1.3. RIJKE NATUUR EN EEN MOOI LANDSCHAP	14
2.1.4. DUURZAME MOBILITEIT	17
2.1.5. DUURZAME LANDBOUW	18
2.1.6. DE GROENE, KLIMAATACTIEVE STAD	19
2.1.7. WERKVELDOVERSTIJGENDE WERKZAAMHEDEN	20
2.2 ACTIVITEITEN VAN HET BESTUUR	22
2.3 ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT EN RAAD VAN ADVIES	24
2.4 VOORUITBLIK 2021 EN VERDER	25
2.5 AL 24 JAAR STEUN VAN DE POSTCODE LOTERIJ	26
2.5 BEGROTING 2020	27
3. DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE STICHTING	28
3.1 STAAT VAN BATEN EN LASTEN	28
3.2 BALANS EN BELEID T.A.V. RESERVES	28
4. VERANTWOORDINGSVERKLARING 2020 STICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE UTRECHT	29
BIJLAGE 1	31
<i>Samenstelling Raad van Toezicht</i>	<i>31</i>
BIJLAGE 2	32
<i>Nevenfuncties Bestuur van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht in 2020</i>	<i>32</i>
DEEL II JAARREKENING 2020	34
ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING	35
DEEL III OVERIGE GEGEVENS	36

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Natuur en Milieufederatie Utrecht over het jaar 2020. Het jaar 2020 was een uitzonderlijk jaar waarin de Coronamaatregelen een grote impact hadden op de samenleving. Ook de NMU heeft hiervan de gevolgen ondervonden. Zo organiseerden we webinars en onlinebijeenkomsten in plaats van onze fysieke bijeenkomsten en excursies. We hebben met partners, een concrete oproep gedaan voor een groen herstel na de Corona crisis. En we bereikten nieuwe doelgroepen. Op het moment van schrijven is de pandemie nog steeds onderdeel van ons dagelijks leven. Maar naast de Coronacrisis bevinden we ons in een biodiversiteits- en klimaatcrisis. Door Corona lijken deze naar de achtergrond te zijn verdwenen, maar deze crises zijn onverminderd ernstig en vragen om snelheid van handelen. Duidelijk is, dat de doelen van de NMU nog steeds relevant zijn en dat we als organisatie flexibel en snel in moeten kunnen spelen op alle ontwikkelingen.

In dit jaarverslag beschrijven we welke activiteiten en projecten zijn uitgevoerd in 2020 en welke resultaten daarmee zijn bereikt. Het jaarverslag bestaat uit 2 delen. Het eerste deel, het bestuursverslag geeft een beknopt verslag van de activiteiten, de resultaten en de overige organisatorische zaken. Het tweede deel geeft het financiële overzicht.

De werkzaamheden van de NMU worden gefinancierd vanuit verschillende bronnen, namelijk: de 4-jarige programmasubsidie van de provincie, de Postcodeloterij en programma- of projectfinanciering. De 4-jarige programmasubsidie wordt ingezet voor het uitvoeren van een aantal kerntaken. Het jaar 2020 was het laatste jaar van het vierjarig programma 2017-2020. Begin 2021 heeft de provincie Utrecht een nieuwe vierjarige programmasubsidie toegekend aan de NMU voor de periode 2021-2024.

De werkzaamheden die de NMU in 2020 uitvoerde zijn beschreven in het werkplan 2020. In het werkplan hebben we de activiteiten per thema vanuit de beoogde impact beschreven. De impact hebben we in dit bestuursverslag zoveel mogelijk benoemd. In dit voorliggende verslag wordt – op verzoek van de provincie – over de werkzaamheden die gefinancierd worden vanuit de 4 jaren programmasubsidie, zoveel mogelijk apart gerapporteerd. Dit is echter niet altijd mogelijk. De NMU voert namelijk een deel van deze werkzaamheden uit met financiering van de Postcodeloterij, of via projectfinanciering. De 4 jarenprogramma subsidie dekt namelijk niet volledig de omvang van de werkzaamheden op de kerntaken. De scheiding tussen basisactiviteiten en projecten is mede om die reden niet overal scherp te trekken.

Opbouw bestuursverslag

Hieronder volgt eerst het inhoudelijke overzicht aan de hand van de volgende thema's:

- Schone energie en energiebesparing;
- Circulaire economie;
- Mooie landschappen met rijke natuur
- Duurzame mobiliteit;
- Duurzame landbouw;
- De groene, klimaatactieve stad;
- Werkveldoverstijgende werkzaamheden.

Vervolgens volgt een toelichting op de financiële zaken en de jaarrekening zelf. Eind 2020 hebben we een jaarbericht uitgebracht. Hierin zijn de highlights van afgelopen jaar in vogelvlucht gepresenteerd.

1. Algemene informatie over de organisatie

1.1 Doelen en profiel van De Natuur en Milieufederatie Utrecht

De Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) heeft de onderstaande doelen, vastgelegd in de statuten. De Stichting beoogt niet het maken van winst.

De stichting heeft ten doel:

Het informeren, stimuleren en coördineren van in de provincie Utrecht werkzame organisaties voor natuurbehoud, landschapsbescherming, milieubeheer, milieuzorg, waterkwaliteit, mobiliteit en ruimtelijke ordening en die zelfstandig werkzaam zijn op deze terreinen, onder meer door het beoordelen, beïnvloeden en begeleiden van het beleid der diverse overheden en andere instanties, bedrijven of particulieren in de provincie, voor zover dit verband houdt, in de ruimste zin des woords, met natuurbehoud, landschapsbescherming, milieubeheer, milieuzorg en ruimtelijke ordening, een en ander in het bijzonder in, maar niet beperkt tot de provincie Utrecht, dan wel op eigen titel adviseren aan derden of ondernemen van andere activiteiten aangaande voorgaande onderwerpen, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- a. stimulering, coördinatie en ondersteuning van activiteiten van op het terrein van de milieuzorg en het milieubeheer actieve groepen, instanties en personen; dit alles mede ter bevordering van de kennis en zelfwerkzaamheid van deze groepen, instanties en personen
- b. kritische en constructieve toetsing en beïnvloeding van het beleid en de ontwikkelingen in de samenleving, zoals van overheid en particulieren op het gebied van de bescherming en het beheer van milieu, natuur en landschap, waartoe ondermeer overleg wordt gevoerd en/of adviezen worden uitgebracht, terwijl voor het overige gebruik kan worden gemaakt van alle overige wettige middelen, zoals het indienen van bedenkingen, beroep-of bezwaarschriften en/of het voeren van juridische procedures;
- c. mobilisatie van de publieke opinie ten aanzien van zaken welke betrekking hebben op de bescherming en het beheer van milieu, water, natuur en landschap
- d. het bevorderen van milieubewust gedrag door middel van educatie, voorlichting en informatieverstrekking.

1.2 Vertaling van de doelstelling in visie, beleid en strategie

Onze missie en visie

De NMU streeft naar een provincie met een inspirerend landschap, een rijke natuur en een schoon milieu. Hier wonen en werken we op een toekomstbestendige manier. De NMU neemt samen met bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden initiatieven die de provincie sneller duurzaam maken. We geven een krachtige stem aan de kwetsbare waarden van natuur, milieu en landschap. Daardoor kunnen de bewoners van Utrecht en ook mensen van elders genieten van een gezonde leefomgeving.

In een duurzaam Utrecht:

- Zijn wonen, werken en reizen klimaatneutraal doordat Utrecht zuinig is met energie en gebruik maakt van hernieuwbare bronnen;
- Worden alle grondstoffen (hoogwaardig) hergebruikt en zijn kringlopen gesloten;
- Wordt bebouwd gebied zorgvuldig benut en koesteren we landschappen en natuur;
- Is sprake van een natuurinclusieve landbouw, zonder schadelijke uitstoot, te midden van een soortenrijk, aantrekkelijk landschap.
- Is het prettig wonen in groene, klimaatactieve steden en dorpen;
- Krijgen planten en dieren de ruimte in mooie natuurgebieden waarvan mensen kunnen genieten.

De NMU zet zich in voor een samenleving die bijdraagt aan:

Schone energie en energiebesparing

Duurzame landbouw

Gezonde mobiliteit

Mooie landschappen met een rijke natuur

Circulaire Economie

Groene, klimaatactieve stad

De NMU werkt aan deze missie volgens 3 strategieën die zijn vastgelegd in het beleidsplan 2018-2021: we zijn **verbinder en aanjager** in de regio. Door partijen bij elkaar te brengen en de beweging van onderop te ondersteunen, kunnen we samen grotere stappen zetten naar een duurzame Utrechtse samenleving. We zijn ook actief als **beïnvloeder**. Zo reiken we andere partijen een perspectief aan waarin duurzaam handelen leuk, gemakkelijk en soms zelfs vanzelfsprekend wordt. En we zetten in op onze rol als **agendasetter**. Hiervoor formuleren we een ambitieuze agenda en zorgen we voor duidelijke mijlpalen met concrete, tastbare resultaten. Daarbij werken we samen met onze strategische partners. Samen maken we het verschil!

De NMU voert een aantal kerntaken uit die mede worden gefinancierd door de provincie met een vierjarig programma 2017-2020. De kerntaken uit het programma 2017-2020:

- **Bijdragen aan provinciale beleidsvorming.** Vanuit onze onafhankelijke positie geven we stem aan natuur en milieu, en signaleren we kansen voor transitie naar duurzaamheid. We doen dat zoveel mogelijk aan de voorkant, dus vroeg in het proces, via ambtelijke inbreng en politieke agendering. Op basis van expertise, voelsprietten en ervaring in de praktijk voeden we planvorming en besluitvorming en dragen we waar dat nuttig is alternatieven aan. Daarbij betrekken we lokale actoren en bewonersgroepen, voor participatie bij onze eigen meningsvorming dan wel direct in de provinciale beleidsvorming.
- **Bijdragen aan realisatie van beleidsdoelen** (zowel provinciaal als gemeentelijk) We dragen bij aan de uitvoering van provinciale programma's en ambities in diverse gremia, waarbij we als belangenbehartiger voor natuur, milieu en duurzaamheid bijdragen aan integrale plannen en de realisatie daarvan. Met

campagnes en projecten gericht op het betrekken en mobiliseren van koplopers bij bedrijven en bewoners realiseren we provinciale ambities op onze thema's.

- **Ondersteunen van bewonersinitiatieven, de “beweging vanuit de samenleving”.** Deze kerntaak heeft een duidelijke link met de bovenstaande kerntaken: overheden hebben de samenleving nodig om draagvlak voor beleid te verkrijgen en om doelen te realiseren. En de samenleving is steeds actiever met eigen initiatief, en kan daarbij vaak niet zonder de overheid. De NMU kent de koplopers, ondersteunt bewoners en lokale initiatieven met het Adviespunt Ruimte, Servicepunt Energie Lokaal, Groen aan de buurt en servicepunt Circulair en is intermediair en verbindt initiatieven aan overheden waar ze elkaar nodig hebben voor realisatie.

1.3 Bestuursstructuur NMU

Statutaire naam: Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht
Vestigingsplaats: Utrecht
Rechtsvorm: Stichting

De doelstelling van de NMU is het bevorderen van het behoud, herstel en optimaal beheer van natuur, milieu en landschap in de provincie Utrecht. Deze doelstelling tracht de NMU te realiseren door een proactieve rol in beleidsbeïnvloeding en gebiedsontwikkeling, door het informeren, coördineren en ondersteunen van de lokale en regionale natuur- en milieuorganisaties in Utrecht, en door de uitvoering van projecten gericht op het initiëren van nieuwe duurzame ontwikkelingen bij provincie, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Juridische structuur De stichting kent de volgende organen:

- Bestuurlijke organen:
 - Directie;
 - Raad van Toezicht.
- Adviserend orgaan:
 - Raad van Advies.

Raad van Toezicht: Olav-Jan van Gerwen (voorzitter)
Arthur van Mansvelt (financiën)
Benno Oosterom
Marianne Kallen-Morren
Jacomijn Pluimers
Conny Groot
Jeannette Levels-Vermeer

Bestuur / directie: Joris Hogenboom – directeur (tot 1 februari 2021)
Josja Veraart – adjunct-directeur (vanaf 1 februari 2021 directeur)

Vanaf februari 2021 kent de NMU een nieuwe directie. Joris Hogenboom is opgevolgd door Josja Veraart. Per 8 maart is Josja Veraart opgevolgd door Sonja Sars.

1.4 Risicobeheersing en integriteitsbeleid

De NMU streeft ernaar om risico's die gerelateerd zijn aan bestuur en management, operationele zaken, financieel management, informatiemanagement en juridische verantwoordelijkheden zo goed mogelijk te beheersen. Het gaat niet primair om het vermijden van risico's, maar om het herkennen en beheersen ervan.

Door risico's te identificeren, kunnen passende reacties ondernomen worden om schade te voorkomen of te beperken. Risicomanagement maakt integraal deel uit van de planning en control cyclus en van projectmanagement en is van toepassing voor iedereen in de organisatie. De belangrijkste risico's voor 2020 zijn begin het jaar geïdentificeerd (mede op basis van de mogelijke risico's voor 2019) en van beheersmaatregelen voorzien. De belangrijkste risico's in het kort:

- Leveren van onvoldoende prestaties leidend tot reputatieschade en geheel of gedeeltelijk verlies van 4 jaren programmasubsidie/ NPL en of minder opdrachten;
- Personeel: Onvoldoende keuzes en focus leidend tot overbelasting personeel en onvoldoende impact.
- Kwetsbaarheid als gevolg van kleine organisatie (bijvoorbeeld bij vertrek / ziekte / overbelasting medewerker) leidend tot plotseling wegvallen van belangrijke competenties in geval van ziekte of vertrek.
- Beperkte diversiteit financiële bronnen leidend tot grote impact als een ervan wegvalt.

De NMU heeft in 2019 haar integriteitsbeleid opgesteld en vastgesteld in de RvT. Onderdeel van het integriteitsbeleid is een uitgebreide beschrijving waarin opgenomen is hoe medewerkers een eventuele melding over een integriteitskwestie kunnen doen en wat er vervolgens met deze melding gedaan wordt. Er is tot dusver geen reden om het beleid te herzien. Het beleid is besproken met de medewerkers en wordt nieuwe medewerkers bij aanvang van de aanstelling aangeboden. In 2020 hebben we geen meldingen ontvangen over integriteitskwesties.

2. De activiteiten van de NMU in 2020

2.1. Resultaten projecten en activiteiten

Hieronder volgt het overzicht van de activiteiten, resultaten en impact van onze projecten en activiteiten in 2019, benoemd per thema.

2.1.1. SCHONE ENERGIE EN ENERGIEBESPARING

De provincie Utrecht heeft als doel om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Dat betekent dat we net zoveel duurzame energie produceren als dat we energie verbruiken. De NMU vindt dit een belangrijke maatschappelijke opgave en droeg daar in 2020 op verschillende manieren aan bij. Hieronder staat een selectie van de activiteiten, inclusief de resultaten vermeld.

Basisfinanciering provincie

In het vierjarenprogramma van de NMU zijn de volgende beoogde prestaties opgenomen voor het onderwerp schone energie en energiebesparing:

- Bijdragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming
- Ontwikkelen en vaststellen duurzame energievisies (zoals warmte, biomassa, wind, zon, klimaatneutrale gemeente) en routekaarten. Impact: heldere en gedragen regionale visies en routekaarten op de diverse energithema's
- Input leveren bij de Regionale energiestrategieën.

1 Bestuurlijk netwerk en lobby energie: bijdrage aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming.

Ook in 2020 hebben de medewerkers van de NMU diverse gesprekken gevoerd, ingesproken op raadsinformatieavonden, presentaties gegeven en inspanningen gepleegd om het beleid en het speelveld in de provincie te beïnvloeden en daaraan bij te dragen. Effect van de activiteiten is dat bestuurders en politici kennis en inspiratie hebben om de juiste keuzes te maken met betrekking tot stellen van doelen, opstellen beleid, zorgen voor randvoorwaarden en monitoring. En ze maken keuzes die bijdragen aan het behalen van de doelen van de energietransitie. In 2020 is het overgrote deel van de gemeenten aan de slag gegaan met dit thema: gezocht wordt naar geschikte locaties en spelregels, naar methoden om alle belangen/meningen (waaronder die van bewoners) daarin mee te nemen en naar manieren om nieuwe projecten te beoordelen. In 2020 hebben we onder andere de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Het afgelopen jaar heeft de NMU bij de meeste gemeenten een bijdrage geleverd. Gemeenten vragen NMU o.a. om: advies over proces; reactie op concepten; deelname aan werksessies en werkgroepen; bemiddeling bij lokale groepen; presentaties bij bewonersavonden; deelname aan panels. De focus van onze inbreng lag op goede omgang met natuur/landschap; best practices voor participatie en gemeentelijke sturing.
- In Rijnenburg hebben we deelgenomen aan de ontwerpessie ecologie van Rijnse Energie en heeft de NMU een presentatie verzorgd op de bewonersavond. Ook hebben we de ontwikkelingen in de raad rond het uitnodigingskader in de gaten gehouden. In januari hebben we middels een brief aan de raad onze steun uitgesproken voor de (concept) visie en uitnodigingskader, en enkele aandachtspunten meegegeven.
- In onze reactie op de concept POVI en omgevingsverordening hebben we ook aanbevelingen gedaan voor een betere ruimtelijke inpassing van grootschalige energieopwekking. We hebben gepleit voor een actieve sturing hierop door de provincie, voldoende instrumentatie om functiecombinaties te stimuleren, en randvoorwaarden die de kwaliteit van energieprojecten verhogen.
- In een aantal gemeenten (waaronder Bunnik en Wijk bij Duurstede) hebben we beoordelingen gemaakt van plannen voor zonneparken. Die rapporten, met daarin ook verbeterpunten, hebben we eerst voorgelegd aan de betreffende ontwikkelaars en vervolgens aan de gemeenteraden.

2 Regionale energiestrategieën

Doel was: NMU levert in samenwerking met de energiecoöperaties en Natuur en Landschap achterban gebundelde input voor de RES'-en. Input richt zich op participatie (50% lokaal eigendom), goede inpasbaarheid en snelheid. Ook pleiten we voor een hoog ambitieniveau en een goede borging.

Cofinanciering kwam uit de landelijke participatiecoalitie. In 2019 hebben de de Natuur en Milieufederaties (NMF's) de **participatiecoalitie** opgericht waarin 5 landelijke partijen samenwerken: de NMF's, Energie Samen, HIER Klimaatbureau, Buurkracht en LSA Bewoners. Met deze coalitie werken we aan draagvlak voor de Regionale Energie Strategieën in 30 regio's in Nederland. De NMU vervult deze rol in de Utrechtse RES'-en. Tevens begeleiden we vanuit de NMF's de komende jaren landelijk 100-150 pilotwijken op weg naar aardgasvrij. De NMU was in 2020 de projectleider van de landelijke handreiking Natuur en Landschap in de RES. In het najaar 2020 is de Handreiking gepresenteerd en overhandigd aan de voorzitter van de elektriciteitstafel van het Klimaatakkoord.

Het document helpt de NMU in de positionering bij de Utrechtse RES'-en.

In het kader van de aardgasvrije wijken heeft de NMU met 26 wijkinitiatieven contact gehad om ondersteuning te geven richting aardgasvrij, waarvan 5 initiatieven concreet ondersteund worden (in de verwachting dat een samenwerking met de gemeente in 2021 gestart kan worden). Effect hiervan is dat initiatieven zich bewust zijn van de mogelijkheden om de stap naar aardgasvrij te maken. In de gemeente Everdingen is het project voor Huibertstroom reeds gestart. De NMU heeft hierin een begeleidende rol.

In 2020 heeft de NMU bij 3 RES'-en (regio Amersfoort, regio Foodvalley en regio U16) input geleverd. In regio Foodvalley nam NMU deel aan de bestuurlijke stakeholdersgroep en de ateliers en heeft gericht input geleverd. In de RES Amersfoort hebben we besloten, omdat onze brief met aanbevelingen n.a.v. het Concept RES niet werden overgenomen, in het najaar 2020 een eigen 'bod van onderop' uit te werken samen met Energie Samen. Dit in plaats van de eerdere ideeën over scholing en lobby naar raadsleden. Dit is een succesvol traject geworden: met inbreng van regionale partners en >20 lokale groepen tijdens 3 avonden, hebben we een eigen verhaal uitgewerkt, ondertekend en aangeboden door de NMU en Energie Samen. We mochten dit presenteren bij diverse overleggen van de RES. Resultaat: delen van ons aanbod worden overgenomen in RES 1.0. Bestuurders stelden dat ze zo'n cadeau van een partij "midden in de samenleving" niet zomaar kunnen negeren. Bij RES U16 is het helaas veel lastiger ons goed te positioneren als regionale partij vanwege de andere aanpak vanuit het RES U16 team. Onze focus ligt nu meer op inbreng bij gemeenten. Begin 2020 zijn 2 stakeholderbijeenkomsten gehouden waar NMU input heeft geleverd. Tevens hebben diverse bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met de trekkers van de RES en met het RES uitvoeringsteam. We hebben ook schriftelijk input geleverd en deelgenomen aan de warmteateliers.

3 Energievisies

Ontwikkelen duurzame energievisies (zoals warmte, biomassa, wind, zon, klimaatneutrale gemeente)

Impact: heldere en gedragen regionale visies en routekaarten op de diverse energiethema's.

Provincie en gemeenten sturen met weloverwogen keuzes en juiste randvoorwaarden op de ontwikkeling van duurzame energie. Energiecoöperaties, groene organisaties en andere partners dragen onze visie uit.

In 2020 heeft de NMU een evaluatie gedaan van de concept Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en de verordening op het thema energie. Onze visie hierop hebben we gedeeld in de NMU-reactie op de POVI.

Daarnaast hebben we gesprekken bijgewoond met PS-fracties.

De NMU heeft geïnventariseerd bij de Utrechtse gemeenten hoe het ze afgaat met het opzetten van de transitievisie warmte. Er zit groot verschil tussen gemeenten, sommigen zijn al bijna klaar, anderen moeten nog beginnen. Bij 7 gemeenten heeft de NMU met de gemeente meegedacht over participatie van bewoners bij de warmtetransitie. In totaal hebben we 17 gemeenten gesproken. Effect hiervan is dat gemeenten bewuster zijn over het belang van participatie van bewoners in de warmtetransitie en handelingsperspectief hebben gekregen hoe dit te organiseren. Ook de handleiding voor de warmtetransitie en de warmtebijeenkomst zijn van belang voor

de gemeenten. Deze heeft de NMU mede tot stand gebracht. Vanuit het Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) project wordt een menukaart opgesteld voor de RRE2 subsidie; deze is erg relevant voor de warmtetransitie en is bij de Utrechtse gemeenten op de agenda gezet.

Aanvullende subsidie provincie ten behoeve van energie

Van 2017 tot en met 2019 verstrekte de provincie een aanvullende subsidie op energiegebied. Daarvoor is afgesproken dat de NMU zich richt op 3 activiteiten die de regionale energietransitie versnellen. Dat zijn de regionale energiealliantie, het servicepunt energie lokaal en het programma grootschalige zon.

1. De Regionale Energiealliantie

De NMU is sinds 2014 aanjager en voorzitter van de Regionale Energiealliantie (REA). Dat is het regionale samenwerkingsverband tussen de provincie Utrecht, diverse Utrechtse gemeenten, het waterschap HDSR, de EBU/ROM (Economic Board of Utrecht/Regionale Ontwikkelings Maatschappij), NMU en USI (Utrecht Sustainability Institute). Het doel is door krachtenbundeling te zorgen voor een versnelling van de **Regionale energietransitie**. Vanuit deze samenwerking heeft veel kennisuitwisseling plaatsgevonden. Maandelijks komt de alliantie bijeen om lopende ontwikkelingen in de regio te delen en met elkaar af te stemmen, om samen visies te ontwikkelen en gezamenlijk lobbypunten te bespreken. In najaar 2020 is een grote kennisbijeenkomst georganiseerd over het onderwerp warmtetransitie: 'van transitievisie warmte naar aardgasvrije wijken'. De bijeenkomst werd gevolgd door ca 90 deelnemers. Naast deze grote bijeenkomst zijn er verschillende specials georganiseerd en zijn diverse onderwerpen en thema's besproken. Hieronder een greep hieruit:

- Diverse kennisdelingsmomenten over zon op bedrijfsdaken en grootschalige zon.
- Inclusiviteit in de energietransitie
- Groen herstel energie – product 2-pager energietransitie en groen herstel (Provincie/EBU/NMU)
- Knelpunt Wet Natuurbescherming en isolatie woningen
- Stand van zaken RES'-en. (terugkerend onderwerp)
- Biomassa en ontwikkelingen. Steeds meer initiatieven in de regio. Hoe daarmee om te gaan? Wat betekent dit voor de energietransitie, maar ook voor de beschikbaarheid van biomassa en duurzaamheid?
- Het concept ontwerp-POVI en provinciale milieuverordening.
- Publiek private afstemming duurzame warmte.

2. Het Servicepunt Energie Lokaal en programma grootschalige zon

De NMU is in de regio Utrecht de vraagbaak, makelaar en ondersteuner van het netwerk van lokale initiatiefnemers. Vanuit het **Servicepunt Energie Lokaal** heeft de NMU deze lokale energie-initiatieven ondersteund bij het uitvoeren van hun projecten, zowel met energieopwekking, als op het gebied van energiebesparing. Het netwerk bestaat inmiddels uit ruim 70 energie-initiatieven die goed zijn voor ruim 5.000 leden/klanten.

Sinds 2015 werkt de NMU ook middels het **Programma Grootschalige zonne-energie** aan het versnellen van projecten voor zonnepanelen op grote daken. Dit programma werd zowel gefinancierd vanuit een subsidie van de provincie Utrecht als vanuit de bijdrage van dakeigenaren en directe belanghebbenden zoals gemeenten. We hebben diverse activiteiten ondernomen en resultaten behaald. Cofinanciering kwam vanuit U-Thuis, Nationale Postcodeloterij, verschillende gemeenten. Omdat de activiteiten elkaar versterken zijn de resultaten hieronder gecombineerd weergegeven:

Ondersteuning Servicepunt:

- 400x vragen van energie initiatieven beantwoord
- 40x adviesgesprekken met energie initiatieven
- 20x deelname aan (online) bijeenkomst van energie initiatief
- 2x provinciale (online) bijeenkomsten (bij elkaar 150 deelnemers)
- 10x regionale trainingen (bij elkaar 400 deelnemers)
- 2x gezamenlijk brief richting met inbreng lokale energie initiatieven richting RES

- Koppeling met NMU projectleiderspool wind en zon
- Ondersteuning aan oprichting koepel coöperatie Energie van Utrecht
- Uitreiking prijs beste energie initiatief 2020 (Zonne-Collectief Lopikerwaard)
- Provinciaal aanspreekpunt voor Hier Opgewekt, coördinator voor Lokale Energie Monitor
- 10x nieuwsflits uitgebracht (750 lezers)

Ondersteuning collectieve zonne-energie:

- 50x quickscans waarin potentie voor zonnedaken in kaart gebracht worden
- 3x bestaande collectieven geholpen
- 3x nieuwe collectieven geholpen bij opstart, verwachting dat in 2021 de eerste zonnedaken gerealiseerd worden
- 12 x SDE aanvragen (7x voorjaarsronde toegekend, 5x najaarsronde in afwachting)
- Handboek opgesteld over nieuwe subsidie voor energie coöperaties

Cofinanciering: U-Thuis, Nationale Postcodeloterij, Participatiecoalitie, verschillende gemeenten

De resultaten zijn bij elkaar opgeteld (afgerond):

- 12.000 aantal zonnepanelen gerealiseerd (en ook ruim 10.000 in voorbereiding)
- 3.000 aantal woningen verduurzaamd met isolatie, zonnepanelen of andere maatregelen
- 50 aantal sportclubs/scholen/kerken/buurthuizen verduurzaamd
- 50 aantal bedrijven verduurzaamd

Deze resultaten zijn natuurlijk niet voor 100% op de conto van de NMU te schrijven, maar de NMU heeft via het Servicepunt en/of het project collectieve zonne-energie hier een bijdrage aan geleverd.

Projectfinanciering

Watt nou! Campagne: In 2020 hebben we opvolging gegeven aan de campagne in de gemeentes de Ronde Venen en Leusden. In De Ronde Venen heeft de NMU o.a. een succesvolle Swipocratie-campagne gedraaid, waarbij 210 jongeren hun mening hebben gegeven. Met, mede door goede inzet van de gemeente heeft dat geresulteerd in een zelfsturende groep 'duurzame jongeren'. In Leusden is met de jongeren een werksessie gehouden, gevolgd door enkele digitale sessies. Uiteindelijk hebben we twee van deze jongeren begeleid bij het presenteren van hun verhaal aan de gemeenteraad.

In 2019 was NMU samen met USI en provincie kwartiermaker voor het oprichten van het **Informatie en Consultatieplatform aardwarmte (ICO)**. Rol van het platform: Gevraagd en ongevraagd advies leveren rondom aardwarmte-ontwikkelingen in Utrecht. Effect: Duurzame uitvoering van geothermie en draagvlak in regio t.a.v. aardwarmte vanwege goed beschikbare kennis en participatie. Het platform is begin 2020 gestart. NMU neemt deel aan dit platform om het natuur- en milieubelang in te brengen. Concreet heeft de NMU een gespreksnotitie opgesteld over de ontwikkelingen rondom geothermie, welke risico's er zouden kunnen spelen voor de Utrechtse natuur en het landschap, en welke rol het ICO zou kunnen oppakken. Tevens heeft NMU deze ontwikkelingen onder de aandacht gebracht bij de natuur- en terreinbeherende organisaties.

Vanaf najaar 2018 ondersteunen we energiecoöperaties die windmolens en zonnevelden willen ontwikkelen, met coaching, een trainingsprogramma voor de projectleiderspool en ondersteuning van energiecoöperaties door inzet van de nieuwe projectleiders om zonnevelden en windparken sneller van de grond te krijgen. Er is een goede kans dat 12 van deze projecten al in 2021 gerealiseerd kunnen worden.

De NMU stond ook aan de basis van de oprichting van projectbureau Energie van Utrecht, eind 2020. Dit projectbureau zal zorgen voor verdere professionalisering en ondersteuning van de energiecoöperaties om zon- en windprojecten te realiseren, projecten die lokaal gedragen zijn en waarbij het profijt in eigen regio blijft.

In de energietuin Mastwijk in Montfoort wordt duurzame energie gecombineerd met openbare natuur, recreatiemogelijkheden en educatie. Met als doel de voormalige stortplaats om te vormen tot een aantrekkelijk

gebied met meerwaarde voor natuur, milieu én omgeving. Er is in 2020 veel werk verzet om de energietuin te kunnen gaan realiseren. Zo is na uitvoerig overleg met de omgeving over de inrichting, het bestemmingsplan unaniem vastgesteld door gemeenteraad. Het integraal ontwerp is af, de omgevingsvergunning is verkregen en Subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE) is aangevraagd. Met enkele omwonenden is een LEADER subsidie aangevraagd.

De NMU is betrokken bij **U-thuis** en werkt daarmee aan het stimuleren van de verduurzaming van woningen via energieambassadeurs en initiatieven van onderop. We organiseren vanuit U-thuis diverse activiteiten waaronder trainingen voor energieambassadeurs. Dit jaar hebben we de 19 trainingen voor **energieambassadeurs** georganiseerd, met in totaal ca. 300 deelnemers. Besproken onderwerpen waren o.a. gedragspsychologie en isolatie en ventilatie. Ook organiseert de NMU een voorjaars- en een najaarsbijeenkomst voor energieinitiatieven in de provincie. Deze hebben digitaal plaatsgevonden en trokken gezamenlijk 135 deelnemers.

De NMU heeft in het project Energie in Woudenberg het lokale energie-initiatief en de gemeente Woudenberg ondersteund bij het opzetten van activiteiten en bewoners te activeren om aan de slag te gaan. We hebben energiecafés ondersteund en een online event Energie in WAUW!denberg. Vanaf september tot eind 2020 zijn hier in totaal circa 50 deelnemers op af gekomen. We hebben het initiatief gestimuleerd om met de gemeente samen te werken op een RREW voorstel (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen), hetgeen in 2021 meer slagkracht en bereik zal opleveren voor het initiatief (oa door het organiseren van gezamenlijke inkoopacties en wijkinitiatieven).

De NMU heeft de gemeente Utrechtse Heuvelrug ondersteund door de lokale energiecoöperatie Heuvelrug Energie en de Energieambassadeurs en geplande activiteiten te coördineren. Er is een gezamenlijke inkoopactie georganiseerd waar ook de lokale initiatieven in de spotlight zijn gezet. Hierdoor zijn er leden bijgekomen (14 geïnteresseerden voor zonproject, 60 nieuwe leden van Hé) en zijn er meer energiescans uitgevoerd door energieambassadeurs (40 huizen). Ook hebben we geholpen om de RREW subsidie vorm te geven voor 2021, waardoor het lokale initiatief nog meer bereik zal krijgen door de wijkactiviteiten die georganiseerd zullen worden.

2.1.2. CIRCULAIRE ECONOMIE

De NMU draagt met haar activiteiten bij aan de realisatie van de circulaire economie. Doel is zo veel mogelijk hergebruik of hoogwaardiger toepassingen (upscaling) van materialen in de regio, door het sluiten van lokale ketens. Afgelopen jaar hebben we bijgedragen aan een circulaire economie door in te zetten op:

- succesvolle regionale samenwerking in de provincie en behalen gezamenlijke doelstellingen;
- stimuleren van gemeentelijke en provinciale beleidsvorming op circulaire economie;
- ondersteunen van lokale circulaire initiatieven om hun doelstellingen te halen;
- bewustwording en kennisdeling.

Door deze activiteiten en de behaalde resultaten is de circulaire Topregio Utrecht een stap dichterbij gekomen. We hebben het volgende bereikt:

Basisfinanciering

1. Succesvolle regionale samenwerking tussen verschillende actoren in de provincie.

Sinds 2015 is de NMU de trekker en voorzitter van de samenwerkingsalliantie Cirkelregio Utrecht. Dit is een samenwerking tussen Cirkelstad Utrecht, gemeente Amersfoort, HDSR, gemeente Utrecht, de U10, gemeente Veenendaal, de EBU, het USI, de provincie Utrecht en de NMU. De alliantie heeft zich medio 2018 doorontwikkeld tot een programma met uitvoeringscoalities inclusief een bestuurlijk netwerk en 7 ambassadeurs. Het strategische kernteam komt maandelijks bijeen, gefaciliteerd door de NMU. Een greep uit de activiteiten in 2020:

- Met **Alliantie Cirkelregio Utrecht** is in 2019 een uitvoeringsprogramma opgesteld om te komen tot de Circulaire Topregio. De governance is uitgewerkt, verschillende coalities zijn gevormd rondom de thema's en trekkers benoemd. De NMU is trekker van de coalities biobased, ondernemerschap en het bestuurlijk netwerk en levert actief inbreng bij de andere coalities. Impact: door het goed positioneren en activeren van het regionale netwerk Alliantie Cirkelregio Utrecht versnelt de ontwikkeling van circulaire economie in de regio én daarbuiten. Resultaten 2020: o.a.: 1. Inventarisatie circulair inkopen bij 31 overheidsinstellingen in de regio Utrecht en afspraken gemaakt over versterken circulaire inkoop. (oplossen Bermudadriehoek, netwerk circulair inkopen en helpdesk voor overheden) 2. Bijdrage aan en draagvlak voor opzet Convenant Duurzaam Bouwen.
- In 2020 gingen we voortvarend aan de slag met het thema **biobased economy**. Middels de bijbehorende coalitie van Alliantie Cirkelregio Utrecht werden twee hoofdthema's gekozen: hoogwaardig gebruik van maaisel en duurzaam bouwen met hout. Over maaisel werd bij gemeenten geïnventariseerd wat ze nu met maaisel doen middels een kort onderzoek en zijn kansen verkend hoe dit toe te passen. Over duurzaam bouwen met hout werd een bijeenkomst georganiseerd (zie projectfinanciering).
- In de zomer onderzochten we hoe het **circulaire ondernemers** vergaat tijdens de coronacrisis. We concludeerden dat het ook voor deze 'sector' een zware tijd is, maar ook dat er nieuwe creatieve verdienmodellen zijn ontwikkeld in deze uitdagende tijd. Op 8 oktober tijdens het Utrecht Regio Get Connected Jaarcongres organiseerden we een sessie over het onderzoek dat we deden, waarbij ongeveer 15 mensen aanwezig waren. Impact: profileren van de stadshoutondernemers als sector en aandacht voor de uitdagingen van deze sector in de coronatijd.

2. Bijdragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming.

Op het gebied van beleidsbeïnvloeding en -vorming hebben we o.a. de volgende activiteiten ondernomen:

- We leverden inbreng aan het uitvoeringsprogramma van gemeente Utrecht over circulaire economie. We hebben o.a. ingezet op meer aandacht voor de ondersteuning van bottom-up initiatieven. In maart 2020 werd het uitvoeringsprogramma gepresenteerd.
- We leverden input op de Provinciale conceptbeleidsvisie en -uitvoeringsagenda die eind 2020 openbaar werden. Gezamenlijke inbreng met en namens onze partners van Alliantie Cirkelregio. Daarnaast schreven we een reactie specifiek over ondernemerschap namens het Servicepunt Circulair. Daarbij hebben we ingesproken bij de provinciale commissie BEM.
- De NMU heeft een bijdrage geleverd aan het landelijke uitvoeringsprogramma Circulaire economie van het ministerie van I&W, dat in september 2020 is gepubliceerd. (deels ook cofinanciering vanuit de NMF's) Hiermee is een verbinding gemaakt tussen het landelijke uitvoeringsprogramma en de regionale activiteiten, waar de NMU aan bijdraagt. Samen met VNO-NCW en MVO Nederland is vervolgens gewerkt aan een programmatische aanpak van de uitvoering van de opgenomen activiteiten en versterking van de activiteiten in de regio.

3. Ondersteunen bewonersinitiatieven en lokale initiatiefnemers in het halen eigen doelstellingen rondom circulaire economie en vergroten bewustwording van Circulaire Economie.

- **Servicepunt Circulair** (deels projectfinanciering): Voor een transitie heb je bottom-up initiatieven nodig die druk uitoefenen op een bestaand systeem (lineaire economie). Het resultaat in 2020 is dat ca 6489 mensen de website bezocht hebben, nog veel meer er over hebben gehoord en dat we ongeveer 30 vragen hebben ontvangen en beantwoord (we koppelen aan partners uit de regio, beantwoorden inhoudelijke vragen, business/financieringsvragen.) via het Servicepunt. Een paar voorbeelden van organisaties die we hebben geholpen zijn: KrijgdeKleertjes (kledingruilplatform) en Buurman Utrecht (proeftuin voor circulair bouwen) en het initiatief Brokkenmakers (zorgt ervoor dat vrijgekomen stenen van de verbouwing van de Domtoren hoogwaardig worden ingezet).

Het effect hiervan is dat mensen die aan de slag willen met de circulaire economie en hierbij tegen een barrière aanlopen of een probleem ervaren, sneller en beter geholpen worden. De impact van het SP is dat

er meer succesvolle circulaire initiatieven zijn en dat daarmee de transitie sneller verloopt. (enabled impact).

Projectfinanciering

- Organisatie van twee bestuurlijke '**circulaire tours**'. Eén fysieke tour per elektrische bus op 31 januari 2020 rond het thema ondernemerschap met veel inspirerende en uitdagende verhalen van circulaire ondernemers en een bezoek aan vliegbasis Soesterberg, waar zelf maaisel wordt gecomposteerd tot bodemverbeteraar. De andere circulaire tour op 27 november vond digitaal plaats. Hier waren rond de 30 bestuurders aanwezig en werden meerdere thema's besproken: circulaire gebiedsontwikkeling, circulair inkopen en het voorgenomen regionale convenant 'duurzaam bouwen'. Tussendoor kwamen de vaste 8 ambassadeurs in juni bij elkaar voor een informele bijeenkomst. Impact: meer bestuurlijke aandacht voor deze belangrijke circulaire thema's en daarmee meer uitvoeringskracht in de regio.
- We organiseerden op 22 september samen met de gemeente Utrecht, een 'hybride' bijeenkomst met in totaal 70 aanwezigen over **verantwoord bouwen met hout**. Vanwege de Tegenlichtuitzending over dit thema eind 2019 staat bouwen met hout in de schijnwerpers, maar er is weinig aandacht voor de herkomst van het hout. Met regionale en nationale experts gingen we in gesprek over duurzame manieren om te zorgen voor genoeg hout voor in de bouw. Dit kan bijvoorbeeld uit de sloop komen of van de kap van lokale bomen. Impact: aandacht voor het belang van een goede strategie op een duurzame winning van hout voor in de bouw.
- De NMU levert de landelijke opdrachtgever circulaire economie voor de NMF's. In 2020 is het expertteam CE doorontwikkeld, met als resultaat een goed gevulde website van het landelijke Servicepunt Circulair, kennisdeling tussen de federaties en landelijke acquisitie bij het ministerie van I&W. Daarnaast hebben we een nationaal netwerk opgebouwd, onder meer door verbinding met het Versnellingshuis, PBL en N&M en nemen we deel aan het platform regioversnellers en zijn we deelnemer van het landelijke samenwerkingsnetwerk CE in de regio, van het ministerie van I&W gekoppeld aan het landelijke uitvoeringsprogramma.
- Op de Universiteit van Amsterdam organiseerden wij de tweede variant van **het vak: Circular economy**, waar 85 studenten met succes aan deelnamen. De cursus is goed geëvalueerd (8,1) door de studenten en de onderwijsorganisatie en krijgt in 2021 vervolg.
- Het landelijke project "**Sluit de Cirkel**" van RVO, richtte zich in 2020 op ondersteuning van **stadshoutinitiatieven**. Gerichte ondersteuning is geboden aan stadshoutinitiatieven. Zo is voor de Amersfoortse stadshoutorganisatie Keistadhout een subsidie aangevraagd voor het aankopen van hun eerste machines.

2.1.3 RIJKE NATUUR EN EEN MOOI LANDSCHAP

Utrecht kent een grote diversiteit aan landschappen en natuurgebieden die van grote waarde zijn voor planten en dieren en voor ontspanning, beleving, recreatie en daarmee de gezondheid en het welzijn van mensen. Ze dragen bij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven en aan economische sectoren zoals recreatie, toerisme en conferentiecentra. Helaas staan deze kwaliteiten in onze volle provincie voortdurend onder druk. De NMU draagt met haar activiteiten bij aan het versterken van deze kwaliteiten.

Basisfinanciering

1. Bijdragen aan integrale gebiedsontwikkeling voor natuur, duurzame landbouw, water, landschap en beleving.

Ruimtelijke plannen: Voor de kwaliteit van het landschap is een zorgvuldige ruimtelijke ordening essentieel. Deze taak ligt grotendeels bij de provincie en gemeenten. De NMU draagt hieraan bij, samen met collega-organisaties, door de plannen te beoordelen en in een vroeg stadium van planontwikkeling mee te denken of waar nodig te reageren op plannen door middel van zienswijzen.

In het kader van **Samenwerking Groene Planologie** heeft de NMU zich beziggehouden met diverse lokale issues, met resultaat. Natuurmonumenten en Het Utrechts Landschap participeren (ook financieel) in deze samenwerking. In 2020 zijn in totaal 483 plannen beoordeeld, waarvan 163 (33,5%) nader beoordeeld in verband met ligging buiten de rode contour. Dit aantal is gezien de wisseling van medewerker bij de NMU en een invloed van de Coronacrisis, in lijn met vorige jaren. In 2020 is in totaal bij 2 omvangrijke plannen/beleidsregels een reactie ingediend in het officiële traject (inspraak, zienswijze, inspreken, beroep) gezamenlijk met Utrechts Landschap en/of Natuurmonumenten. Dit zijn:

- de schriftelijke en mondelinge inspraak op de plannen voor Paleis Soestdijk,
- een mondelinge inspraak op het strategisch bosbeleid van de Provincie Utrecht (wat ook samenhangt met de plannen voor Paleis Soestdijk).

AVP gebieden: De NMU is lid van de gebiedscommissies in Utrecht en is daar bestuurlijk trekker of participant in een aantal grote projecten. In Utrecht West is de directeur van de NMU ook lid van het DB van de **gebiedscommissie** en van de **stuurgroep Aanpak Veenweiden**. Vanaf 2019 heeft de directeur ook tijdelijk de voorzittersrol overgenomen. Onder meer de volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- **Utrecht West:** de directeur van de NMU heeft najaar 2020 de voorzittersrol over kunnen dragen. Afgelopen jaar is de commissie goed gegroeid in de nieuwe adviserende rol. Er zijn diverse adviezen uitgebracht over o.a. de stikstofaanpak, gebiedsaanpak polder bij Botshol, aanpak veenweiden en vrijkomende agrarische bebouwing. Mooi concreet resultaat van deze gebiedscommissie: de otter heeft zijn/haar weg gevonden door de ecologische verbindingzone van de Nieuwkoopse plassen naar Vinkeveense plassen, door het gebied waar mede met de NMU een intensief gebiedsproces heeft plaatsgevonden de afgelopen 10 jaar.
- De directeur was lid van de stuurgroep die een nieuwe opzet verkende voor **gebiedssamenwerking Utrecht Oost**, na het stoppen van O-gen.
- **Stuurgroep Duurzame Landbouw met Natuur:** heeft plannen gemaakt voor de tweede fase, vanaf zomer 2021, maar ook samen gezorgd dat de vaart erin blijft in de huidige fase.
- De NMU heeft in 2020 het **10-puntenplan Kringlooplandbouw** gepresenteerd (zie jaarthema, paragraaf 2.1.7).

Nationaal Park de Utrechtse Heuvelrug

De NMU heeft een actieve trekkersrol voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, als lid van de commissie voor het Nationaal park en als trekker voor het cluster gebiedsontwikkeling.

- De directeur heeft diverse overleggen rondom **Nationaal Park Heuvelrug** gevoerd. Tijdens de Heuvelrugmanifestatie is de Heuvelrugalliantie gelanceerd: een platform van lokale initiatieven en duurzame ondernemers voor het Nationaal Parkgebied. Directeur NMU is voorzitter hiervan.
- Het project **Heuvelrugtuinen** is een initiatief van de NMU, IVN natuureducatie en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Het afgelopen jaar is het project gestart in vijf gemeenten. Het concept Heuvelrugtuinen is gelanceerd en er is informatiemateriaal ontwikkeld o.a. een checklist en plantenlijst om bewoners te begeleiden bij de aanleg van een Heuvelrugtuin. Er zijn meerdere bewonersavonden georganiseerd, er is een cursus opgezet en uitgevoerd en er zijn verschillende voorbeeldtuinen aangelegd. Daarbij is ook de voorbereiding gestart voor een campagne met de Tuinbranche en de verkoop van inheemse planten in lokale tuincentra.

2. Ondersteunen lokale bewonersgroepen via ons adviespunt Ruimte.

Via ons **Adviespunt Ruimte** kunnen omwonenden vragen stellen over plannen van gemeenten in de omgeving. Daarmee zijn zowel individuen als lokale groepen geholpen met hun ruimtelijke vragen. Het kan gaan om korte contacten of regelmatig terugkerende ondersteuning bij de verschillende procedurele fases van ruimtelijke ontwikkelingen. Ook in 2020 liepen de vragen goed door; minimaal 2 vragen per week.

In november 2020 organiseerden we de cursus 'Help, een plan!' van 3 avonden aan geïnteresseerde inwoners. Daarmee zijn er meer belangenbehartigers voor natuur en landschap opgeleid, zodat zij lokale ruimtelijke plannen effectief kunnen beïnvloeden.

We hebben onder andere advies gegeven over:

- Bezwaarprocedure tegen afgifte bouwvergunning woning in Hollandsche Rading
- Procedure MOB in Rhenen
- Mogelijkheden procederen windmolens Eykenstein
- Mogelijkheden procederen gebiedsplan Voorveldse Polder
- Formele aspecten/toetsing PV aan Groene Venen
- Inspraakmogelijkheden woningbouw buiten de Rode Contour

Daarnaast heeft de NMU o.a. input geleverd voor een zienswijze tegen de ontwikkeling van nieuwbouw aan de Binckhorstlaan in Hollandsche Rading en heeft de NMU deelgenomen aan de expertmeeting bij de gemeente Bunnik over 'Plan de Hoenderik'. Het plan maakt de komst van een nieuwe woonwijk, in combinatie met aantal hectare natuur aan de Kromme Rijn, mogelijk.

3. Lobby voor infrastructuurplannen die bijdragen aan een goede leefomgeving en kennisdeling rondom infrastructuurplannen naar bewoners.

Ten aanzien van infrastructuurplannen kwam de NMU met name in actie via het Adviespunt Ruimte door in een aantal inspraakreacties of zienswijzen tips mee te geven over gezonde mobiliteit en vragen van bewoners te beantwoorden rondom infrastructuurplannen. Zie ook hierboven bij samenwerking Groene Planologie. Ook heeft de NMU inbreng geleverd in de adviesraad snelfietsroutes. Rol: zorgen voor goede inpasbaarheid natuur en landschap en verbinding natuur en infrastructurele doelen.

4. Bijdragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming

In het voorgaande zijn reeds diverse activiteiten benoemd die bijdragen aan beleidsbeïnvloeding van provincie en gemeente. Daarnaast heeft de NMU afgelopen jaar met name inbreng geleverd bij de **provinciale omgevingsvisie**. Samen met de Oostbroekpartners (Het Utrechts Landschap, Landschap Erfgoed Utrecht, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en IVN):

- is een reactie gegeven op de concept Ontwerpen Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening (in januari 2020);
- is een achterbanbijeenkomst georganiseerd met 80 deelnemers
- zijn zienswijzen ingediend op de Ontwerpen Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening (in november 2020);
- zijn lobbygesprekken in gang gezet met vier fracties (VVD, D66, GroenLinks en ChristenUnie);
- is meegedacht over de totstandkoming en inhoud van het programma Groen Groeit Mee onder de Omgevingsvisie, in diverse overleggen en inhoudelijke werksessies met de provincie;
- zijn voorbereidende en verkennende gesprekken gevoerd met betrekking tot betrokkenheid bij de diverse woonprogramma's in de bestuurlijke regio's.

Projectfinanciering

- Bij de uitvoering van **Valuta voor Veen** werken we samen met vier andere milieufederaties in veenweideprovincies. Per provincie willen we twee Valuta voor Veen pilots ontwikkelen en we hebben gewerkt aan een longlist van mogelijke locaties, waarvan er twee in 2021 uitgewerkt kunnen worden tot een projectplan dat ingediend kan worden. Ook hebben we een Community of Practice bijeenkomst georganiseerd voor geïnteresseerde Utrechtse boeren. Vanuit de CO2-Bank Utrecht zijn kansen voor het koppelen van CO2-compensatie aan Valuta voor Veen projecten in kaart gebracht.
- Met **Plan Boom** gaan de milieufederaties 10 miljoen bomen aanplanten in Nederland. Dit project kunnen we uitvoeren dankzij een bijdrage van de Postcodeloterij. In 2020 hebben we in opdracht van de provincie samen met partners het Actieplan Bomen geschreven. Hiermee zijn allerlei kansrijke locaties, financieringsbronnen etc. voor de Utrechtse ambitie van 600.000 bomen in beeld gebracht. Aan de

aanplant van deze bomen gaan we vanuit Plan Boom werken in de provincie. Er is in de media uitgebreid aandacht geweest voor dit bomenplan en samen met de provincie is er ook een eerste uitdeelactie van jonge boompjes voorbereid, die later in het plantseizoen uitgevoerd kon worden. De NMU levert ook de landelijk projectleider voor Plan Boom.

- Sinds 2016 loopt het programma **Groen aan de Buurt**. In dit programma, brengen we samen met Landschap Erfgoed Utrecht en IVN de samenwerking tussen gemeenten en groene bewonersinitiatieven tot ontwikkeling. Vanuit de NMU ondersteunen we lokale bewonersinitiatieven met het Servicepunt Groen aan de buurt, in het realiseren van hun groenplannen en de communicatie met gemeenten. De eerste fase van het programma is in 2020 afgerond en halverwege het jaar zijn we gestart met een tweede fase. Als NMU hebben we 2 themabijeenkomsten georganiseerd. Deze bijeenkomsten, gericht op medewerkers van gemeenten en waterschappen, gingen over subsidieregelingen voor bewonersinitiatieven en over de samenwerking met bewonersinitiatieven in tijden van Corona. In 2020 hebben we het project van de voucheruitgifte uit 2019 afgerond en hebben we de basis gelegd voor een nieuwe ronde van vouchers in 2021.
- De NMU screent voor **Vitens** de ruimtelijke plannen. In 2020 zijn 600 plannen beoordeeld. Er zijn 43 plannen nader beoordeeld vanwege ligging in een grondwaterbeschermingsgebied. Er zijn 4 reacties opgesteld in 2020. Bij deze gevallen is de impact dat de grondwaterwinning beter wordt beschermd.
- Lichtverontreiniging: Vanwege Corona zijn alle live activiteiten van **De Nacht van de Nacht** in 2020 afgelast. In plaats daarvan was een live stream met een avondvullend programma via Youtube en Facebook te bekijken. In totaal hebben 43.000 mensen naar deze live stream gekeken. In 2020 is tevens een groot onderzoek naar verlichting in de nacht uitgevoerd waarbij meer dan 1300 bedrijven en kantoren gefotografeerd zijn. Meer dan 70% van hen liet onnodig verlichting branden. Met het onderzoek behaalden we veel regionale en landelijke publiciteit. Omgevingsdiensten vroegen gegevens op om ermee aan de slag te gaan. Op 'MagHetLichtUit.nl' kunnen burgers lichthinder melden. Binnen twee weken stonden er al meer dan 300 meldingen op de kaart. We sturen de melding door naar de veroorzaker met het verzoek het op te lossen. Daarbij geven we vele tips en aanbevelingen. De NMU levert de landelijk projectleider.

2.1.4 DUURZAME MOBILITEIT

De NMU streeft naar schone lucht voor iedereen op elke plek in de provincie Utrecht. Daartoe heeft de NMU als doelstelling om op een aansprekende manier ervoor te zorgen dat het potentieel voor alternatieve (al dan niet elektrische) vervoersmiddelen beter benut wordt en dat we slimmer met (duurzame) mobiliteit omgaan ter verbetering van de luchtkwaliteit en de gezondheid van de Utrechtse bewoners.

Basisfinanciering

1. Mensen stimuleren om (voor korte ritten) te kiezen voor actieve mobiliteit.

Met onze focus op Gezond op Pad werkt de NMU de afgelopen jaren aan het onder de aandacht brengen van het verbeteren van de luchtkwaliteit in de provincie Utrecht en het verbeteren van de gezondheid van de mensen.

Focus van onze activiteiten lag in 2020 met name op de samenwerkingsagenda Schone Lucht (zie hieronder).

2. Bijdragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming gevraagd en ongevraagd

De NMU heeft als volgt bijgedragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming:

- Een actieve inbreng geleverd in de **Samenwerkingsagenda Gezonde Lucht** o.a. als trekker werkgroep mobiliteit, als ambassadeur houtstook en actieve participatie in trekkersoverleggen en andere afstemmomenten.
- Kennis en inbreng geleverd aan diversie beleidstrajecten, waaronder: provinciale Wegenvisie, openbaar vervoer, Uned, luchtvaart, Provinciale Omgevingsvisie, Regionaal Mobiliteitsprogramma en Adviesraad Snelfietsroutes.
- Een position paper houtrook opgesteld (publicatie 2021) en in diverse overleggen met de provincie en maatschappelijke organisaties geparticipeerd om regionale acties te bedenken.

Projectfinanciering

- De NMU heeft in opdracht van de werkgevers op bedrijventerrein De Wetering-Haarrijn een onderzoek uitgevoerd naar de tevredenheid met het OV, daar een publicatie en presentatie van gemaakt en diverse bedrijfsgesprekken gevoerd.

2.1.5 DUURZAME LANDBOUW

De agrarische sector is de grootste grondgebruiker in Utrecht en heeft daardoor een grote impact op het landschap, de natuur en de kwaliteit van de leefomgeving. De landbouw staat voor verschillende duurzaamheidsopgaven. De NMU draagt bij aan het behalen van deze duurzaamheidsopgaven en zet in op een agrarische sector in Utrecht die in harmonie is met zijn omgeving en gebruik maakt van gesloten (regionale) kringlopen, zonder schadelijke uitstoot van meststoffen en bestrijdingsmiddelen.

Basisfinanciering

1. Bijdragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming

Diverse bestuurlijke overleggen over de **gebiedsaanpak stikstof**. Bestuurlijk, via de regietafel, heeft de NMU gereageerd op het koersdocument, samen met de terreinbeherende organisaties. Hoofdpunten waren: een heldere, meetbare doelstelling/opdracht van de provincie aan de voorkant is nodig, voordat een gebiedsproces kan starten; en bij maatregelen voor stikstofreductie mag niet standaard 70% van de reductie weer worden vergund aan nieuwe activiteiten. In Utrecht zijn nu twee gebiedstafels: Utrecht West en Utrecht Oost, rond clusters van Natura 2000 gebieden, die allemaal op de grenzen met andere provincies liggen. Daarvoor ook veel afstemming met collega's van de terreinbeherende organisaties. De NMU spant zich in om in de gebieden oplossingen te zoeken waardoor de emissies afnemen en natuurherstelplannen gemaakt worden.

2. Bewustwording vergroten door kennisdeling en versnellen verduurzaming van de landbouw in Utrecht door bijdragen aan concrete projecten, opzetten en uitvoeren van concrete projecten met partnerorganisaties en agrarische ondernemers.

Ten behoeve van het vergroten van bewustwording hebben we onder meer de volgende activiteit uitgevoerd:

- Voedselbossen / Agroforestry** Vanwege de Coronamaatregelen hebben we een geplande excursie in het voorjaar moeten wijzigen in een online bijeenkomst. Voor deze bijeenkomst was veel animo uit de provincie en daarbuiten. In deze bijeenkomst hebben experts verteld over de verschillende vormen en kansen van agroforestry en voedselbossen. Daarbij is een link gelegd naar de subsidieregeling "Kleine landschapselementen" van de provincie Utrecht. Melkveehouder Ron van Zandbrink uit Stoutenburg heeft aan de hand van een filmpje verteld over zijn redenen om zelf aan de slag te gaan met agroforestry. Ron van Zandbrink wil zijn project ook nog uitbreiden met meer bomen en struiken. Vanuit Plan Boom heeft de NMU hem kunnen helpen bij het verkrijgen van financiering voor de extra aanplant van ruim 80 bomen en 450 struiken. Deze uitbreiding vindt begin 2021 plaats.

Projectfinanciering

- Trajectplan Duurzame landbouw met natuur:** het initiatief dat de NMU in 2017 nam voor een samenwerking op dit raakvlak tussen de Utrechtse natuur- en landbouworganisaties is in 2020 tot concrete uitvoering gekomen. In 2019 is een omvangrijke subsidieaanvraag uitgewerkt en gehonoreerd voor het uitvoeren van 4 projecten / activiteiten in 2020. Met de uitvoering willen we een verdere beweging richting duurzame landbouw met natuur in de provincie Utrecht bereiken. Het gaat om het ontwikkelen van slimme combinaties tussen landbouw en natuur, waardoor natuurwaarden toenemen en de landbouw een sterker toekomstperspectief krijgt.
- Op 1 januari 2020 is er een **trajectmanager** aangesteld om de uitvoering te begeleiden, de samenwerking met andere initiatieven te initiëren en het project verder te ontwikkelen en promoten. De gezamenlijke

uitvoering bleek lastiger dan het gezamenlijk beschrijven van de droom. Iedereen heeft zijn achterban te bedienen en die is nog meer divers dan de partijen aan tafel binnen DLmN. Toch is het steeds gelukt de kracht van gezamenlijkheid weer te vinden en vandaaruit invulling te geven aan de transitie van de landbouw in Utrecht. Met onderstaande projecten hebben we in 2020 invulling gegeven aan de wensen van de projectpartners en bijgedragen aan de uitvoering van de gezamenlijke agenda Landbouw van de provincie Utrecht:

- Door informatie te verspreiden vanuit het project **Platform** wordt het denkproces gevoed. Met een reeks Webinars met de titel 'laat de natuur het werk doen' belichten we verschillende onderwerpen die laten zien dat meer gebruik maken van de natuur om producten te telen loont. We zien de belangstelling voor duurzaamheid mondjesmaat toenemen. Er is een groep koplopers en early adaptors die al veel kennis hebben. Zij doen mee met ANLB of hebben een biologische bedrijfsvoering. Uit enquêtes en uit aanvragen die bij de plattelandscoaches binnenkomen blijkt dat slechts een klein percentage van de andere boeren geïnteresseerd is in verduurzamen. Elke stap in die richting is in die zin winst.
- In het project **Duurzame Bedrijfsplanen** gingen we aan de slag met boeren die bereid zijn na te denken over kleine stapjes; eenvoudige maatregelen die hun bedrijf duurzamer maken. We geven daarover advies en schrijven samen met de boer een plan hoe hij deze maatregelen implementeert in zijn bedrijfsvoering. Daarmee is het denken in doen omgezet. Uiteraard willen wij graag verder adviseren om de ingeslagen weg naar verduurzamen vorm te geven.
- Met het project **Monitoring** proberen we resultaten van maatregelen op de biodiversiteit inzichtelijk te maken. Het ombuigen van de provinciale neergaande trend naar een opgaande op bedrijf of gebiedsniveau werkt natuurlijk sterk motiverend. Het wegnemen van de harde grens tussen landbouw en natuur is nergens zo gewenst als in de groene contour.
- Met de **Pilot Groene Contour** hebben we samen met de betrokken partners, grondeigenaren en agrarische pachters twee ontwikkelscenario's opgesteld. Deze scenario's zijn zowel gericht op de verduurzaming van het agrarische bedrijf als op de versterking van de biodiversiteit in de Groene contour. Via een enquête onder Utrechtse boeren hebben we vervolgens breder geïnventariseerd op welke manier Utrechtse boeren een bijdrage aan Groene contour ontwikkeling kunnen en willen bijdragen. De ontwikkelscenario's en de uitkomsten van de enquête zijn verwerkt in een rapportage en de provincie heeft deze rapportage gebruikt bij het ontwikkelen van nieuw beleid en een financieel instrumentarium voor de Groene contour.

2.1.6 DE GROENE, KLIMAATACTIEVE STAD

In het thema **groenblauwe, klimaatactieve stad** zetten we in op het klimaatbestendig maken van de bebouwde leefomgeving van de provincie Utrecht (zowel in steden, als in dorpen). Dit doen we door bij te dragen aan meer groen en water in de stad. Hiermee werken we niet alleen aan een klimaatbestendige leefomgeving, maar ook aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving voor nu én in de toekomst.

Basisfinanciering

1. Bijdragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming en het aanjagen en ondersteunen van (nieuwe) projectinitiatieven en beweging van onderop

De NMU heeft:

- actief geparticipeerd en inbreng geleverd in de diverse werkregio's voor de Regionale Adaptatiestrategieën en in diverse andere beleidstrajecten, waaronder het provinciale programma Klimaatadaptatie, het programma Klimaatadaptatie van de gemeente Utrecht, de provinciale Omgevingsvisie, de Taskforce Klimaatadaptatie en het Convenant klimaatbestendig bouwen.

- een onderzoek uitgevoerd onder Utrechtse gemeenten naar hun beleid op klimaatadaptatie (publicatie 2021 t.b.v. gemeentelijke verkiezingen 2022).
- een netwerk van klimaatambassadeurs opgezet en opgestart, waarbij 40 lokale klimaatambassadeurs uit 14 verschillende gemeenten in 2021 een trainingsprogramma gaan volgen en lokaal activiteiten gaan opzetten. In 2020 is daarvoor de basis gelegd, door middel van een startbijeenkomst, werving en diverse communicatie en media.

Projectfinanciering

In 2020 heeft de NMU een programma voor **groene daken** ontwikkeld (servicepunt, iconprojecten, beleidsbeïnvloeding en communicatie). Tevens hebben we een samenwerking met marktpartijen opgezet en een manifest opgesteld. Dit is in 2020 gepubliceerd. Het servicepunt Groene daken informeert en begeleidt bewoners en bedrijven bij het benutten van de mogelijkheden voor groene daken (wordt in 2021 gelanceerd).

Voor het project **duurzame bedrijventerrein** werden wij door gemeente Nieuwegein gevraagd om de bedrijven op twee bedrijventerreinen in Nieuwegein te verduurzamen. Stap 1 van het project was een interviewronde met 25 bedrijven. Hier kwamen koplopers uit die hun ervaringen graag deelden en volgers die geïnteresseerd waren in verduurzamingsstappen. Bij een webinar met 15 bedrijven inspireerden we de bedrijven door verschillende opties aan te reiken, zoals warmte-koude-opslag, zonnepanelen, recyclen van koffiedik en duurzaam inkopen. In fase 2 van het project (2021) gaan we concreet met deze projecten aan de slag.

2.1.7. WERKVELDOVERSTIJGENDE WERKZAAMHEDEN

Basisfinanciering

1. De NMU maakt deel uit van en acteert actief in het professionele regionale netwerk.

Bestuurlijk overleg en advisering

De NMU is betrokken bij verschillende bestuurlijke processen en overleggen, onder meer met politici en bestuurders van provincie en gemeenten, Waterschappen, de Economic Board of Utrecht/ROM Utrecht, het Utrecht Sustainability Institute etc.

Community en netwerken

Samen met de inwoners en professionals uit de provincie Utrecht werkt de NMU aan een groene en duurzame Provincie. NMU medewerkers treden dikwijls op verzoek op bij bijeenkomsten van lokale groepen, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Onze focus ligt op het zo goed mogelijk ontwikkelen en onderhouden van ons netwerk. Het netwerk stelt ons in staat om te blijven werken aan onze doelstellingen en voedt ons met nieuwe trends en ontwikkelingen. Bij verschillende ontwikkelingen vertegenwoordigen we ook partijen uit ons netwerk, zoals bij de regionale energiestrategieën, waar we zowel het natuur- als het milieubelang inbrengen. Hiervoor betrekken we ca 150 lokale groepen uit ons netwerk. Vanuit onze Servicepunten (Energie, Circulaire Economie, het Loket RO en Groen aan de Buurt) ondersteunen we lokale energiecorporaties, initiatiefnemers en diverse bewonersgroepen, met het realiseren van hun doelstellingen.

Binnen het **professionele netwerk** werken we vaak op projectbasis samen. In de samenwerking met partijen zoals EBU (nu ROM) en USI zorgen we voor versterking van elkaars krachten. Andere partijen waar we mee in contact zijn, zijn: Vitens, energiebedrijven, kennisinstellingen zoals de HU, TNO, UU, VNO-NCW, MVO Nederland, Cirkelstad, LTO en de agrarische collectieven, CommonLand en vele anderen. We werken samen op het gebied van concrete projecten in het veld, en trekken gezamenlijk op in de regionale lobby.

Samenwerking met collega-organisaties

De NMU speelt een coördinerende rol in het Oostbroekverband van de provinciale natuurorganisaties, is actief in de landelijke samenwerking van de natuur- en milieufederaties en stemt van daaruit landelijk ook af met andere

natuur/ en milieuorganisaties in de Groene 11. Binnen het samenwerkingsverband van de 12 provinciale Natuur en Milieufederaties werken we aan een aantal omvangrijke projecten samen met de andere NMF's, waaronder de projecten 'Plan Boom', 'Good Food Club', Nacht van de Nacht, Sluit de Cirkel (in opdracht van RVO) (bij deze projecten levert de NMU de projectleider) Energietuinen en de participatiecoalitie (samen met EnergieSamen, in de RES'en). Thema's waaraan in ieder geval gezamenlijk wordt gewerkt zijn: energie, voedsel en circulaire economie. De NMU levert ook de portefeuillehouder circulaire economie.

2. Beïnvloeding landelijke, provinciale en gemeentelijke besluitvorming op basis van expertise, voelspriet en ervaring in de praktijk.

Op diverse manieren heeft de NMU het afgelopen jaar de besluitvorming en politiek beïnvloed, mede voortkomend uit de hierboven genoemde samenwerkingen. 2 voorbeelden van mijlpalen:

- Input geleverd bij totstandkoming visie CE van de Provincie Utrecht
- RES Amersfoort, bod van onderop aangeleverd.

3. Genereren continue flow van relevante informatie over de verschillende activiteiten en resultaten van de NMU en ontwikkelingen in de omgeving naar netwerk.

Communicatie

Onze communicatiestrategie bestaat uit een aantal pijlers: 1. Focus op doorbraakmomenten; 2. Inspelen op de politieke agenda en agenderen; 3. Daar waar mogelijk inzetten op concrete producten; 4. Snelle acties met impact 5. Algemene communicatie NMU. Door de activiteiten en communicatie-uitingen te clusteren wordt het bereik en de impact groter en krijgt de NMU een duidelijker herkenbaar profiel. In plaats van focus op 2 grote campagnes is afgelopen jaar meer de focus gelegd op kortere, krachtigere activiteiten, waarbij waar mogelijk ingespeeld wordt op de regionale en politieke agenda. Het communicatiewerk bestaat deels uit algemene NMU-communicatieactiviteiten en deels uit projectgebonden werkzaamheden. De NMU-website vormt hierin een centrale plek waar we in totaal zo'n 38.000 bezoeken op hebben gehad in 2020.

Communicatiemiddelen

Onze algemene NMU nieuwsbrief is maandelijks verstuurd naar ruim 2.600 lezers; het aantal bleef stijgen. Het aantal Twittervolgers steeg naar ruim 4.300. In totaal hebben we nu ruim 9.500 volgers op onze Social Media kanalen. Het jaarbericht met de hoogtepunten van 2020 verscheen in december 2020, zowel digitaal als op papier. Afgelopen jaar zijn de NMU-medewerkers ook regelmatig zichtbaar en hoorbaar geweest (via de radio en op tv), via kanalen zoals RTV Utrecht, in totaal zo'n 46 keer (bijna wekelijks dus). Vanwege de Coronasituatie heeft de NMU behoorlijk snel de omslag gemaakt naar digitale bijeenkomsten via diverse middelen (teams, skype, zoom, streaming vanuit een studio). Hiermee zijn ook nieuwe doelgroepen aangeboord, die voorheen niet op onze bijeenkomsten afkwamen.

Financiering NPL

Jaarthema NMU: Circulaire economie in de landbouw

In 2019 zijn we gestart met het thema circulaire economie in de landbouw. In 2020 hebben we dit concreet handen en voeten gegeven door een 10-puntenplan kringlooplandbouw te ontwikkelen (samen met Caring Farmers). Begin december 2020 is, tijdens een bredere conferentie, het 10-puntenplan Kringlooplandbouw gepresenteerd. In het 10-puntenplan staan concrete tips over hoe gemeenten de kringlooplandbouw kunnen stimuleren. Wethouder Maks van Middelkoop van gemeente Vijfheerenlanden ontving het eerste exemplaar.

Projectfinanciering

Netwerk Utrecht 2040 en Staat van Utrecht

Begin 2020 hebben we besloten om niet verder te gaan met de communicatierol van de NMU bij de Staat van Utrecht, wegens verschuiving van rol, meer uitvoerend in plaats van initiërend en aanjagend. We hebben gezorgd dat de Staat van Utrecht een vaste waarde heeft, breed erkend en gesteund. In de komende fase kan onze rol beter als stem van natuur en milieu gelden, dan als afzender. We kunnen dan scherper opereren als agendasetter.

2.2 Activiteiten van het bestuur

In 2020 was de NMU wederom zeer actief en zichtbaar in de regio op alle hierboven besproken thema's. Op een aantal thema's leidde ontwikkelwerk in de afgelopen jaren tot uitvoeringsprogramma's, zoals bij Duurzame landbouw met natuur en bij Circulaire economie. We hebben extra capaciteit geworven voor het thema energie, zodat we goed in staat zijn om de vele projecten uit te voeren.

Tevens was de NMU actief op landelijk niveau, bijvoorbeeld in de ontwikkeling van de participatiecoalitie waarmee we input leveren aan de regionale energiestrategieën. Maar ook via onze landelijke projecten, zoals de Nacht van de Nacht, de Good Food Club, energietuinen en het thema circulaire economie.

Evaluaties

Roulerend is een projectleider verantwoordelijk voor het bewaken van het overzicht van uit te voeren evaluaties door de NMU. Deze trekker zorgt ook voor de analyse van de evaluaties in totaal, haalt er de geleerde lessen uit en zorgt voor terugkoppeling aan het team. Gezamenlijk met het team wordt besloten of geleerde lessen omgezet worden in structurele afspraken in onze werkwijze.

Organisatorische zaken

Voor de extra projecten waar we aanvullende financiering voor verkrijgen, maar waarvoor binnen de vaste formatie geen uren meer beschikbaar zijn, huren we externe opdrachtnemers in. In 2020 hebben we 2 zzp-ers ingezet op diverse energieprojecten en 2 zzp-ers op diverse duurzame landbouw projecten. We hebben 8 stagiaires communicatie gehad, 6 voor 5 maanden, 1 voor 4 en 1 voor 2,5 maand. 2 stagiaires op Circulaire economie en 1 stagiaire op klimaatbestendige omgeving en 1 stagiaire op Energie en Ruimtelijke ordening.

De NMU levert diverse projectleiders en medewerkers aan de NMF's, zoals de projectleider van de Nacht van de Nacht, de Good Food Club, Plan Boom en de opdrachtgever en projectmedewerker circulaire economie. Daarnaast levert de NMU in diverse gezamenlijke NMF projecten een bijdrage.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De NMU heeft duurzaamheid in haar DNA verankerd. Dit betekent dat we niet alleen werken aan een duurzame en mooie provincie Utrecht, maar daar ook als organisatie zelf aan bijdragen ("walk the talk"). Een paar voorbeelden:

- We stimuleren werknemers om op de fiets naar het werk te gaan door middel van een fietsregeling. 100% van de medewerkers komt op de fiets of met het openbaar vervoer. Sinds 2019 zijn er ook elektrische fietsen beschikbaar voor de medewerkers van de Nieuwe Vaart. De NMU-medewerkers kunnen hier voor werkafspraken gebruik van maken.
- Daarnaast zorgen we ervoor dat benodigde catering biologisch is en vegetarisch is, en streven we naar veganistisch. Daarbij stimuleren we catering welke zoveel mogelijk afkomstig is uit de streek.
- In 2017 zijn we verhuisd naar een duurzamer pand. Zowel de energievoorziening, als de isolatie is duurzamer. We scheiden ons eigen kantoorafval. Met de andere huurders wordt gekeken, welke maatregelen verder nog mogelijk zijn.
- Tevens doen we ook op persoonlijke titel mee aan projecten, zoals aan de "snuffelfiets."

Vrijwilligersbeleid NMU

Bij de NMU zijn regelmatig vrijwilligers aan het werk. Ze melden zich zelfstandig bij de NMU. Soms zijn het mensen die naast hun werk graag bijdragen aan een duurzame samenleving. Vaak gaat het om personen die op zoek zijn naar een volwaardige baan, waarbij dat niet direct lukt via sollicitaties, bijvoorbeeld omdat ze een tijdje uit de roulatie zijn geweest. Op deze manier doen ze bij de NMU relevante werkervaring op en bouwen ze aan hun professionele netwerk. Hierdoor is het vervolgens mogelijk om toch aan volwaardig werk te komen, vaak met een aanbeveling vanuit de NMU. In 2020 is er 1 vrijwilliger bij ons aan de slag geweest, gemiddeld 1 a 2 dagen per week, op het onderwerp circulaire economie.

Gedragcodes: 8 principes van Good Governance Code Cultuur

De NMU voldoet aan de 8 principes van Good Governance Code Cultuur. De hoofdthema's daarin zijn: waarde scheppen voor en in de samenleving, integer en robuust handelen, zorgvuldig besturen en goed toezicht uitvoeren. De NMU is tevens door het CBF erkend als goed doel en voldoet daarmee aan de Code Goed Bestuur. De manier waarop de NMU is georganiseerd is vastgelegd in onze statuten. Hierin is onder meer het bestuursmodel vastgelegd. Samengevat:

- De directie vormt het bestuur. In 2020 bestond het bestuur uit Joris Hogenboom (voorzitter, tevens directeur) en Josja Veraart (adjunct-directeur).
- Op het bestuur wordt toezicht gehouden door een onafhankelijke Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat uit 7 á 9 mensen en komt 5 keer per jaar bijeen. De Raad van Toezicht is onder meer belast met het toezicht op de algemene gang van zaken binnen de stichting, met het toezicht op het door de directie gevoerde beleid en beheer en met het toezicht op het functioneren van de directie.
- De NMU kent ook een Raad van Advies. Deze Raad bestaat uit maximaal 21 leden, waarvan 14 afkomstig zijn uit het lokale netwerk. De overige 7 leden zijn werkzaam bij Utrechtse organisaties. De Raad functioneert als klankbord voor de directie en RvT van de NMU. Driemaal per jaar komt de Raad bijeen. De leden bespreken actuele natuur- en milieuthema's, leveren ideeën en geven advies over de werkzaamheden van de NMU.
- De NMU streeft naar een zo groot mogelijke efficiëntie van inzet van middelen en impact voor de samenleving.
- De taken en verantwoordelijkheden zijn statutair vastgelegd en sluiten aan bij de "8 Principes Good Governance".
- De NMU heeft een eigen integriteitsbeleid en risicobeleid. De medewerkers zijn op de hoogte van het integriteitsbeleid. Het risicobeleid wordt jaarlijks met de medewerkers geactualiseerd en vastgesteld.

Bestuur, Raad van Toezicht en Raad van Advies

Directie en raad van toezicht

De directie vormt het bestuur van de Stichting en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de (dagelijkse) leiding en de uitvoering van programma's en activiteiten van de NMU. De directie is verantwoordelijk voor de financiële positie van de stichting en haar resultaten en bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur met een onderlinge taakverdeling t.a.v. de dagelijkse leiding, onder eindverantwoordelijkheid van de directeur. De directie wordt benoemd door de Raad van Toezicht voor onbepaalde tijd.

Op 11 juni en op 16 oktober 2020 heeft online het reguliere bestuurlijke overleg plaatsgevonden. Hierbij werd gesproken over de consequenties van Covid, voortgang en impact van het vierjarenprogramma, de uitkomsten van de strategische evaluatie, het opstellen van het nieuwe vierjarenprogramma en een aantal inhoudelijke onderwerpen.

De Raad van Toezicht is belast met het toezicht op:

- de algemene gang van zaken binnen de stichting;
- het door de Directie gevoerde beleid en beheer;
- het toezicht op het functioneren van de Directie.

De Raad van Toezicht bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste elf personen. De leden worden door de RvT zelf benoemd, op basis van profielen, voor een periode van (maximaal) vier jaren en zijn na hun aftreden voor maximaal één volgende periode van (maximaal) vier jaren herbenoembaar. De leden van Raad van Toezicht en Raad van Advies ontvangen geen bezoldiging.

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. In 2013 heeft de laatste actualisatie plaatsgevonden. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning wordt aangesloten bij het karakter van de stichting. Deze is ook in overeenstemming met evt. wettelijke voorschriften of subsidievoorwaarden. Voor de specificatie van de beloning topfunctionarissen zie jaarrekening.

2.3 Activiteiten van de Raad van Toezicht en Raad van Advies

Raad van Toezicht

De RvT bestond heel 2020 uit zeven leden. De leden van de RvT kwamen in 2020 driemaal bij elkaar in een reguliere vergadering, 2x in een extra vergadering in verband met de werving van een nieuwe NMU-directeur (zie verderop), 1 keer tijdens een informeel (afscheids-)diner en de RvT was vertegenwoordigd bij de excursie van de RvA. De reguliere vergaderingen vonden in 2020 digitaal plaats. De directie bereidt de vergaderingen voor en is zelf aanwezig. De RvT wordt elke bijeenkomst geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden van de NMU. De voortgangsberichten maken hier onderdeel van uit, maar ook presentaties door NMU-medewerkers over een inhoudelijk onderwerp. Vier keer per jaar krijgt de RvT een financiële tussenrapportage. Diverse formele zaken zijn aan de RvT ter goedkeuring voorgelegd, waaronder de jaarrekening en het jaarverslag 2019, die op 9 juni 2020 zijn goedgekeurd. De begroting en het werkplan 2021 zijn in december 2020 goedgekeurd. Naast de toezichthoudende taken heeft de RvT een adviserende rol richting de directie. De RvT heeft geadviseerd over de volgende projecten en ontwikkelingen: de impact van de pandemie op de werkvelden van de NMU en de mogelijke langere termijn scenario's, het nieuwe vierjarenprogramma, duurzame landbouw met natuur en de uitgevoerde zelfevaluatie van het vierjarenprogramma. Tot slot heeft de RvT in november 2020 het profiel en de procedure voor de werving van de nieuwe directeur vastgesteld. Na een intensieve en zorgvuldige procedure heeft de RvT, kort voor Kerst, Josja Veraart benoemd als de nieuwe directeur van de NMU, per 1 februari 2021.

Ook heeft de RvT in november 2020 een brede vacaturemelding voor RvT-leden uitgestuurd, voor de vacatures die binnen de Raad gedurende 2021 ontstaan (op de aandachtsvelden financiën, energie, stedelijke ontwikkeling, en landbouw, natuur & landschap) i.v.m. verhuizing dan wel het verlopen van het maximum van 2 zittingstermijnen voor RvT-leden.

Een delegatie van de RvT voerde de functioneringsgesprekken met beide directieleden. De RvT heeft in 2020 wederom een zelfevaluatie uitgevoerd, met als belangrijkste uitkomst dat: de RvT vertrouwen heeft in het bestuur van de NMU en tevreden is over de goede en openhartige gedachtewisselingen tussen directie en RvT. Afgesproken is dat de voorzitter samen met het bestuur frequenter strategische agendaonderwerpen zal agenderen vanuit de Raad van Toezicht. Daarnaast heeft de RvT dit jaar een toezichtsplan ontwikkeld waarin ingegaan wordt op de gedeelde waarden, uitgangspunten en kerntaken van de RvT. De Raad van Toezicht voelde zich ook in 2020 goed gevoed door de directie.

Raad van Advies

De voorzitter van de RvT of leden van de RvT zijn aanwezig geweest bij alle vergaderingen van de Raad van Advies van de NMU. Vanwege de Coronamaatregelen is de bijeenkomst van de RvA in het voorjaar van 2020 geannuleerd. In september heeft de excursie van de RvA en RvT fysiek plaats kunnen vinden en deze had als thema 'duurzame landbouw met natuur'. In de RvA zitten voor een belangrijk deel vertegenwoordigers van het netwerk van lokale natuur- en milieuorganisaties. Verder komt een aantal leden vanuit maatschappelijke organisaties. Anderen zijn afkomstig vanuit het bedrijfsleven en actief op het werkveld van de NMU. De Raad van Advies vergaderde in 2020 tweemaal en adviseerde de directie en RvT op de volgende thema's: de impact van Corona op de werkvelden van de NMU en duurzame mobiliteit en duurzame landbouw met natuur.

2.4 Vooruitblik 2021 en verder

Al ruim een jaar hebben we te maken met een wereldwijde pandemie die grote impact heeft op het dagelijks leven van miljoenen mensen. Inmiddels lijkt de wereld, door de vaccinaties, binnen enkele maanden terug te kunnen keren naar 'normaal'. Maar hoe dat nieuwe normaal eruit gaat zien is nog ongewis. De NMU heeft zich afgelopen jaar bekwaamd in het werken op afstand en het organiseren van Webinars, ook voor grote groepen. Een groot deel van onze werkzaamheden gaat in gewijzigde vorm door en het is niet ondenkbaar dat een aantal elementen behouden blijven. Het kantoor wordt wellicht meer een plek om mensen te ontmoeten in plaats van een plek om voornamelijk te werken. Het thuiswerken zal, hoewel in mindere mate, zeker een vast onderdeel blijven van het werkpatroon van de medewerkers. Tevens heeft de NMU geïnvesteerd in een goede installatie waardoor een hybride vorm van bijeenkomen, met een deel van de deelnemers fysiek en een deel online aanwezig, mogelijk is. In welke vorm dan ook, de NMU blijft werken aan het realiseren van onze kerndoelen met een organisatie die ingericht is op de verschillende omstandigheden.

Voor de lange termijn werken we onder meer aan een meer integrale aanpak van de grote transities waar we voor staan: de energietransitie, de transitie naar een duurzame landbouw en de transitie naar het herstel van biodiversiteit. De komende jaren gaan we onze aanpak hierop verder uitwerken waarbij het nieuwe beleidsplan (wordt opgesteld in 2021/2022) richting zal geven.

Daarnaast blijven we werken aan de relatie met onze achterban met als doel deze te versterken en te verbreden zodat wij hen op een goede manier kunnen blijven vertegenwoordigen.

In het landelijk samenwerkingsverband van de Natuur en Milieufederaties werken we sinds 2015 aan het "impactdenken". Dat houdt in dat we impact een integraal onderdeel proberen te maken van onze jaarcyclus en gericht communiceren over de impact die we bereiken met onze activiteiten.

Na een positieve evaluatie van ons vierjarenprogramma heeft de provincie begin 2021 het nieuwe vierjarenprogramma vastgesteld.

2.5 Al 24 jaar steun van de Postcode Loterij

Tijdens het jaarlijkse Goed Geld Gala maakt de Nationale Postcode Loterij bekend welke bedragen zij doneren aan goede doelen. Dankzij de deelnemers van de Postcode Loterij gaat er in 2020 ruim 376 miljoen euro naar 123 goede doelen die zich inzetten voor mens en natuur. De Natuur en Milieufederaties horen al sinds 1996 bij de goede doelen die op een bijdrage mogen rekenen.

De Natuur en Milieufederaties ontvingen dit jaar opnieuw een vaste bijdrage van 2,25 miljoen euro van de Postcode Loterij: een aanzienlijk bedrag waar wij ontzettend blij mee zijn.

Op de foto: Sonja Sars (Netwerksecretaris), Postcode Loterij ambassadeurs Winston Gerschtanowitz en Gaston Starreveld, Annie van de Pas (netwerkdirecteur) en Postcode Loterij-ambassadeur Martijn Krabbé – Foto: Roy Beusker Fotografie

10 miljoen bomen

In het najaar van 2019 vielen we ook nog eens extra in de prijzen, toen bekend werd gemaakt dat Plan Boom mede dankzij de Postcode Loterij van start kon gaan. Met een extra schenking van 2,25 miljoen euro gaan we de komende vier jaar in heel Nederland 10 miljoen bomen planten. *“Plan Boom geeft iedereen de kans om direct iets bij te dragen voor het klimaat door mee te doen aan het planten van deze bomen. Daarom ben ik er zo trots op dat we dit plan, samen met een brede coalitie van partners, dankzij de bijdrage van de Postcode Loterij nu kunnen gaan realiseren”*, licht een enthousiaste Netwerkdirecteur Annie van de Pas toe.

De Natuur en Milieufederaties zijn de Postcode Loterij en alle deelnemers enorm dankbaar voor hun bijdrage. Met hun steun kunnen we ons blijven inzetten voor mooie en duurzame provincies.

2.5 Begroting 2021

Begroting 2021		-1-		
	RvT			
	Begroting	Prognose	Begroting	Realisatie
BATEN	2020	november 2020	2021	2019
	€	€	€	€
Baten van particulieren	1.500	2.000	2.200	1.334
Baten van bedrijven	-	-	-	-
<u>Baten van loterijorganisaties:</u>				
Bijdrage NPL via NMF	118.000	118.000	118.000	118.000
Projectsubsidies NMF (uren) toegezegd	111.700	242.240	106.950	202.000
Projectsubsidies NMF (uren) in acq.		-		-
Projectsubsidies NMF (materialen)	-	-	-	2.109
Baten / lasten voorg.jaren	-	-	-	-
<u>Subsidies overheden e.a.</u>				
Structurele subsidie Provincie Utrecht	323.300	347.702	342.272	256.673
Energiesubsidie PU	67.100	74.250	81.800	87.001
Proj.subs.overigen (uren) toegezegd	265.000	479.144	272.862	112.752
Projectsubsidies (uren) in acq.	205.400	-	223.841	-
Projectsubsidies materialen	-	193.225	-	52.439
Projecten aandeel derden	-	58.186	-	131.135
Ov projecten vj	-	-	-	-
		-		
<u>Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten</u>				
Proj.subs. toegezegd				308.527
Projectsubsidies (uren) in acq.		-		-
Projectsubsidies materialen		-		177.715
Projecten aandeel derden	-	-	-	49.438
Ov projecten vj	-	-	-	-
Baten van verbonden organisaties zonder winsts	-		-	-
Baten van andere organisaties zonder winststrever	20.000	20.000	20.000	20.000
Bijdragen lokale groepen	600	-	-	25
<u>Overige baten en lasten</u>				
Diensten aan derden	-	-	-	
Rente baten	-	881-	1.000-	76
Opbr. cursussen/bijeenkomsten/rapp.	400	-	-	475
Opbrengsten campagnes	1.000	-	-	-
Diverse baten/lasten o.a. vorige jaren		1.500	-	
Totaal baten	1.114.000	1.535.366	1.166.925	1.519.698
	RvT		Provincie	
	Begroting	Prognose	Begroting	Realisatie
LASTEN	2020	november 2020	2021	2019
	€	€	€	€
Personeelskosten	925.100	968.317	997.367	848.495
Overige personeelskosten	42.000	35.539	39.834	29.468
Huisvestingskosten	41.800	45.589	46.045	40.357
Organisatiekosten	82.800	72.851	73.580	83.611
Specifieke projectkosten	37.000	277.876	25.000	472.882
Totaal lasten	1.128.700	1.400.172	1.181.825	1.474.814
Resultaat	14.700-	135.194	14.900-	44.884

3. De financiële positie van de Stichting

3.1 Staat van Baten en Lasten

Het jaar 2020 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 55.004. Begroot was een negatief resultaat van €14.700. Dit verschil wordt voor het grootste deel verklaard door de impact van de Corona pandemie op de werkzaamheden van de NMU waardoor enerzijds activiteiten niet, vertraagd of in gewijzigde vorm uitgevoerd konden worden. Anderzijds kwam er juist heel veel aandacht voor de thema's waar de NMU zich hard voor maakt waardoor er veel nieuwe projecten ontwikkeld zijn. Aan het einde van 2019 waren de baten juist conservatief begroot. Het resultaat is toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

Aan de doelstelling werd in totaal € 1.390.358 uitgegeven. Dat is 90,6% van het totaal van de baten. Van de baten is 20,6% afkomstig van de programmasubsidie van de Provincie Utrecht. Aan activiteiten van de samenwerkende Natuur en Milieufederaties is 24,6% besteed en aan projecten van de Provincie en andere overheden 45,4%. De overige 9,4% van de baten komt met name van de vaste bijdrage van de regionale natuurorganisaties.

3.2 Balans en beleid t.a.v. reserves

Toelichting op de balans en de reserves

De NMU streeft naar een continuïteitsreserve van minimaal een half jaar vaste lasten (€ 452.000, het gemiddelde over de laatste drie jaar). Dit vermogen dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, fluctuaties in projectinkomsten en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen.

De continuïteitsreserve na resultaatbestemming bedraagt in 2020 € 559.980. Daarmee is de continuïteitsreserve op orde. Zeker gezien de onzekere omstandigheden door de wereldwijde crises is het verstandig om een iets hogere reserve aan te houden.

In het Financieel beleid van de NMU wordt gesteld dat een reserve hoger dan de gestelde norm zal worden benut door eerder in het jaar externe medewerkers in te zetten om de doelstellingen van de NMU te behalen.

Met ingang van 2017 verstrekt de Provincie Utrecht een meerjarige programmasubsidie. De egaliseringsreserve vindt zijn oorsprong in de basissubsidie van de jaren voor 2017. De Provincie heeft toestemming gegeven om deze egaliseringsreserve (stand per eind 2019 € 5.313) in te zetten voor het behalen van de doelstellingen, met name op het gebied van Circulaire economie. De reserve is in 2020 voor een bedrag van € 0 besteed. Het restant zal worden benut in 2021.

De reservevorming in het Eigen Vermogen voldoet aan de VFI-richtlijn, namelijk:

- de continuïteitsreserve is bedoeld om risico's op korte termijn op te vangen.
- er wordt geen andere reserve gevormd, zonder dat deze bestemd is.

De liquiditeiten van de stichting zijn ondergebracht op meerdere spaarrekeningen, waar geen vermogensrisico's aan verbonden zijn.

4. Verantwoordingsverklaring 2020 Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht

De leden van de directie en de Raad van Toezicht van de Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) onderschrijven de volgende principes:

1. Binnen de NMU wordt de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het 'besturen' en van de dagelijkse leiding over de organisatie.
2. De NMU dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De NMU streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

In deze verantwoordingsverklaring wordt beschreven op welke manier de NMU in 2020 invulling gaf aan deze principes.

Ad 1. Functiescheiding tussen toezicht en uitvoering

Bij de NMU is de uitvoering van het beleid gescheiden van het toezichthouden. Deze scheiding is geregeld in de statuten van 28 februari 2006 waarin is vastgelegd dat de NMU twee bestuurlijke organen kent waarbij de Directie verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleid en de Raad van Toezicht (RvT) voor het toezicht.

De RvT bestaat uit 5 tot 11 personen uit verschillende deelgebieden van natuur en milieu met uiteenlopende vaardigheden en competenties. Ten minste één keer per jaar wordt het eigen functioneren besproken. De RvT komt minimaal 5 keer per jaar bijeen over alle relevante financiële- en beleidszaken. Zij besluit over alle meerjarenbeleidsplannen en (jaar)werkplannen. Conform de statuten van de NMU is het lidmaatschap van de RvT onverenigbaar met de functie van lid van de directie of werknemer van de stichting. De RvT voorziet zelf in zijn vacatures. Conform de statuten van de NMU worden de leden van de directie benoemd door de RvT. De taken en bevoegdheden van de directie, en de onderlinge taakverdeling binnen de directie zijn vastgelegd in het directiestatuut van 16 juni 2010. De directie legt verantwoording af aan de RvT.

Ad 2. Optimale besteding van de financiële middelen

De NMU is in staat om vooraf aan te geven met welke inzet van mensen en middelen welk resultaat kan worden bereikt en om daarover na uitvoering van activiteiten gestructureerd verantwoording af te leggen. Alle beleidsmatige en projectmatige activiteiten zijn gericht op het realiseren van de doelstellingen van de NMU. Dit communiceren we middels het zichtbaar maken van de impact. De directie houdt toezicht op de ureninzet via de urenregistratie en stuurt medewerkers aan op de gestelde doelen. Bestedingen, zowel financieel als in tijd, behoeven altijd fiattering door de directie.

De Raad van Toezicht wordt ten minste 2x per jaar tussentijds op de hoogte gesteld van de financiële voortgang (viermaands overzichten). De begroting en jaarrekening worden jaarlijks goedgekeurd door de RvT. In 2020 werd het jaarverslag 2019 (inclusief jaarrekening met bijbehorende accountantsverklaring) in de vergadering van 9-6-2020 goedgekeurd. Op 10-12-2019 werd het werkplan en de begroting van 2020 goedgekeurd. Daarnaast worden de leden van de RvT voorafgaand aan de vergaderingen d.m.v. voortgangsberichten op de hoogte gebracht van de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van het beleid, van knelpunten en bijstellingen. Deze voortgangsberichten worden op de RvT-vergaderingen besproken.

Ad 3. Streven naar optimale relaties met belanghebbenden

De NMU investeert goed in haar netwerk en streeft daarin naar optimale relaties met belanghebbenden.

Reguliere overleggen met de diverse gremia dragen hieraan bij. Minimaal twee keer per jaar vindt een bestuurlijk overleg plaats met de subsidie-verantwoordelijk gedeputeerde van de provincie. Reguliere bestuurlijke gesprekken vinden onder andere plaats in het Oostbroekverband, de Natuur en Milieufederaties en de Groene11 van landelijke milieuorganisaties. Naast deze reguliere verbanden vinden diverse overleggen plaats met directieleden en bestuurders van onder meer LTO, EBU, kennisinstellingen zoals USI, EBU, RWS, gemeenten en ondernemers.

Vele lokale natuur- en milieugroepen en groene bewoners in de provincie Utrecht erkennen de NMU als vaandeldrager. Een aantal leden van deze groepen is vertegenwoordigd in de Raad van Advies, alsmede andere stakeholders van bedrijven of kennisinstellingen. Ook buiten deze formele structuur spant de NMU zich in om goede banden te onderhouden met de lokale achterban, bijvoorbeeld via het Adviespunt Ruimte waar mensen terecht kunnen, door bijeenkomsten voor hen te organiseren of hen meer intensief te ondersteunen bij activiteiten naar aanleiding van ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de samenwerkende natuur- en milieuorganisaties in de provincie Utrecht vervult de NMU een coördinerende rol. Hiervoor ontvangt de NMU van de terreinbeherende organisaties een jaarlijkse bijdrage. De werkzaamheden worden besproken op het directeurenoverleg en in bilateraal overleg met de afzonderlijke organisaties.

De NMU heeft vanaf juni 2005 een klachtenprocedure, maar daarvan is tot op heden nog geen gebruik gemaakt.

Communicatie vindt op een regelmatige basis en structurele manier plaats. Hierbij worden alle beschikbare communicatiemiddelen, cross-mediaal ingezet. (website, facebook, twitter, nieuwsbrieven). In 2019 heeft de NMU onderzocht hoe zij haar achterban beter kan betrekken en vertegenwoordigen. We maken onderscheid in het professionele netwerk, in collectieve bewonersgroepen en –initiatieven en individuele groene Utrechters die het werk van de NMU een warm hart toe dragen. Deze groepen worden zoveel mogelijk op een juiste manier bediend. Geïnteresseerden kunnen zich zelf voor de diverse media aanmelden, zoals voor de maandelijkse nieuwsbrief of voor facebook. Vervolgens wordt structureel gekeken hoe individuen en groepen die zich aan de NMU verbinden, dikwijls via een specifiek thema, ook breder en actiever betrokken kunnen worden.

Utrecht, april 2021

BIJLAGE 1

Samenstelling Raad van Toezicht

Aan- en aftredingsdata leden Raad van Toezicht:

Naam	Benoemd	Herkiesbaar	Verplicht aftredend	
Arthur van Mansvelt	23 sep 2013	2017	2021	Herkozen 18-04-2017
Jeannette Levels-Vermeer	25 sep 2018	2022	2026	
Benno Oosterom	5 feb 2013	2017	2021	Herkozen 18-04-2017
Marianne Kallen-Morren	15 apr 2014	2018	2022	Herkozen: 23-04-2019
Jacomijn Pluimers	9 feb 2015	2019	2023	Herkozen: 23-04-2019
Olav-Jan van Gerwen	9 feb 2015	2019	2023	Voorzitter Herkozen: 23-04-2019
Conny Groot	20 sep 2016	2020	2024	Herkozen 08-12-2020

BIJLAGE 2

Nevenfuncties Bestuur van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht in 2020

Aan de leden van de directie, Raad van Toezicht en Raad van Advies zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt. De leden van directie en Raad van Toezicht hebben allen een verklaring ondertekend dat zij geen andere onverenigbare nevenfuncties vervullen of een onderlinge (familie)relatie hebben. Door hen opgegeven relevante (neven-) functies:

Bestuur

Joris Hogenboom

Josja Veraart

RvT

Arthur van Mansvelt

Benno Oosterom:

Marianne Kallen-Morren

Jacomijn Pluimers

Olav-Jan van Gerwen

Conny Groot

Jeannette Levels-Vermeer

Nevenfuncties

Algemeen bestuurslid van het bestuur van de Natuur en Milieufederaties

Bestuurslid Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West

Lid DB Gebiedscommissie Utrecht West, waarnemend voorzitter

Lid stuurgroep Aanpak Veenweiden

Lid stuurgroep Groot Wilnis Vinkeveen

Voorzitter stuurgroep Energieneutrale melkveehouderij

Lid Gebiedsraad van de coöperatie O-gen (Utrecht oost)

Bestuurslid gebiedscommissie Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

Directeur-bestuurder Brabantse Milieufederatie (tot augustus 2019)

Lid bestuur CO2-bank Utrecht

Lid curriculumcommissie opleiding Future Planet Studies UVA

Commissie van Toezicht en duurzaamheidscommissie Jenaplanschool de Carrousel, Gouda (tot zomer 2020)

Nevenfuncties

Senior Engagement specialist bij Achmea Investment Management

Founder DODUVA ontwikkeling en advies

Voorzitter stuurgroep Lenteakkoord

Voorzitter college van kerkrentmeesters van de PNK-wijkgemeente

Jacobikerk te Utrecht

Voorzitter Raad van Toezicht Dedicon

Voorzitter Raad van Toezicht MooiSticht

Voorzitter Raad van Commissarissen Flint

Voorzitter Raad van Toezicht St. The New Entrepreneur

Senior advisor Food and Agriculture - Wereld Natuur Fonds,

Lid Milieugroep Bunnik

Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), plv. hoofd Sector Integrale

Beleidsanalyse Leefomgeving (IBL)

Lid Algemeen Bestuur IVN afdeling Amersfoort e.o.

Senior projectleider marketing Natuur & Milieu

Communicatie manager bij de Rijke Noordzee

Communicatie, tennisvereniging Luck Raack

Partner / senior adviseur LBP|SIGHT

Lid commissie Milieu en Ruimte, gemeente Soest

DEEL II Jaarrekening 2020

Jaarrekening 2020

- Balans
- Staat van Baten en Lasten
- Toelichting

BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(na resultaatbestemming)

Activa	31-12-2020 €		31-12-2019 €	
<u>(Im)materiele vaste activa</u>		21.551		26.590
<u>Vorderingen en overlopende activa</u>				
Debiteuren	108.099		27.497	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>293.641</u>	401.740	<u>257.902</u>	285.399
<u>Liquide middelen</u>		870.835		754.083
		<u>1.294.127</u>		<u>1.066.072</u>

Passiva	31-12-2020 €		31-12-2019 €	
<u>Reserves en Fondsen</u>				
Stichtingskapitaal	2.269		2.269	
Egalisatiereserve	5.313		5.314	
Continuïteitsreserve	<u>559.980</u>	567.563	<u>504.977</u>	512.559
<u>Kortlopende schulden:</u>				
Crediteuren	71.517		47.793	
Belastingen en premies soc. verzekeringen	86.994		38.310	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>568.053</u>	726.564	<u>467.410</u>	553.513
		<u>1.294.127</u>		<u>1.066.072</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

		Realisatie 2020 €		Begroot 2020 €		Realisatie 2019 €
BATEN						
Baten van particulieren		2.026		1.500		1.334
Baten van subsidies van overheden		756.304		860.800		640.000
Provinciale basissubsidie		315.586		323.300		256.673
AVP- en Energiesubsidie PU		57.132		67.100		87.001
Projectsubsidies overheden		371.928		470.400		285.818
Projectsubsidies niet-overheden		11.658		-		10.508
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		377.614		229.700		322.109
Baten van andere organisaties zonder winststreven		20.000		20.600		20.025
Som van de geworven baten		1.155.944		1.112.600		983.468
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten		379.101		-		535.680
Overige baten		-		1.400		475
Som van de baten		1.535.045		1.114.000		1.519.623
LASTEN						
<u>Besteed aan doelstellingen</u>						
doelstelling Energie en Grondstoffen						
directe projectkosten		109.340		4.521		267.722
kosten eigen organisatie	36,2%	397.079	37,7%	378.458	46,6%	447.967
doelstelling Circulaire economie						
directe projectkosten		13.097		1.444		756
kosten eigen organisatie	14,3%	157.198	12,0%	120.866	13,5%	129.864
doelstelling Natuur en Landschap						
directe projectkosten		94.540		3.015		153.359
kosten eigen organisatie	23,8%	260.857	25,1%	252.386	22,5%	217.089
doelstelling Integrale Duurzame Mobiliteit						
directe projectkosten		-		478		-
kosten eigen organisatie	15,2%	166.285	4,0%	40.037	10,1%	97.098
doelstelling Duurzame Landbouw						
directe projectkosten		76.691		2.199		-
kosten eigen organisatie	2,1%	23.293	18,3%	184.123	2,4%	23.542
Doelstelling Duurzame Stad						
directe projectkosten		-		344		-
kosten eigen organisatie	8,4%	91.978	2,9%	28.770	4,9%	47.588
Totaal besteed aan doelstellingen		1.390.358		1.016.640		1.384.987
Wervingskosten						
kosten eigen fondsenwerving	0%	-		-	0%	-
kosten verkrijging projectsubsidies	100%	89.023	100%	111.360	100%	89.018
Wervingskosten	6,0%	89.023		111.360	6,0%	89.018
Beheer en administratie *)		-		-		-
Som van de lasten		1.479.381		1.128.000		1.474.005
Saldo voor financiële baten en lasten		55.664		-14.000		45.618
Saldo financiële baten en lasten		-660		-700		-733
Saldo van baten en lasten		55.004		-14.700		44.885
Resultaatbestemming:						
Egalisatiereserve				-5.314		-19.201

Continuïteitsreserve	<u>55.004</u>	<u>-9.386</u>	<u>64.086</u>
----------------------	---------------	---------------	---------------

*) De natuur- en milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging. Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage "Toelichting lastenverdeling", maar worden in de "staat van baten en lasten" volledig toegerekend aan de doelstellingen.

KASSTROOMOVERZICHT

	2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten:		
Resultaat	55.004	44.885
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	7.418	2.569
Mutatie vorderingen	-116.341	27.555
Mutatie kortlopende schulden	173.051	234.324
	<u>119.131</u>	<u>309.333</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(2.379)	(29.159)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Netto kasstroom:	<u>116.752</u>	<u>280.174</u>
Mutatie geldmiddelen	<u>116.752</u>	<u>280.174</u>

Dit kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht, onder nummer 41177152

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn Fondsenwervende instellingen (RJ 650).

Grondslagen van waardering

Activa en passiva

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het overschot/tekort vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Afschrijvingspercentages:

Apparatuur	25%
Software	20% - 33%

Waardering onderhanden werken

Per jaareinde onderhanden werken worden gewaardeerd tegen de werkelijke daaraan bestede kosten zoals werk door derden en de daadwerkelijk door eigen personeel bestede uren tegen het geldende uurtarief. Bij de waardering wordt rekening gehouden met mogelijke correcties op grond van overschrijdingen op vaste prijsafspraken. De met betrekking tot de opdrachten gefactureerde deelbedragen worden met de aldus tot stand gekomen posities verrekend.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten van particulieren

Onder de categorieën donaties/giften van particulieren worden gelden verantwoord die door de gever vrijwillig zijn afgestaan en geen (evenredige) tegenprestatie vormen voor geleverde goederen en of diensten. Deze gelden worden doorgaans verantwoord op basis van ontvangst (kasstelsel).

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De vaste bijdrage die de NMU ontvangt van de NMF heeft betrekking op het jaar van ontvangst en wordt aan dat jaar toegerekend.

Baten van bedrijven

Onder de categorieën donaties/giften van bedrijven worden gelden verantwoord die door de gever vrijwillig zijn afgestaan en geen (evenredige) tegenprestatie vormen voor geleverde goederen en of diensten. Deze gelden worden doorgaans verantwoord op basis van ontvangst (kasstelsel).

Baten van loterij-organisaties

De bijdragen uit nationale loterijen, puzzelacties van bladen e.d. en/of andere fondsenwervende instellingen worden verantwoord onder deze categorie. Bij de NMU is geen sprake van deze baten.

Subsidies overheden

Onder deze categorie worden subsidies van overheden verantwoord, waaronder de provinciale basissubsidie en projectsubsidies van de Provincie en andere overheden. Onder projectsubsidies zijn te verstaan bijdragen, die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van de kosten eigen organisatie en materiaalkosten voor een bepaald project.

Baten van verbonden organisaties zonder winststreven

Onder baten van verbonden organisaties zonder winststreven worden opgenomen de baten van nationale en internationale moeder- en zusterorganisaties van de fondsenwervende organisatie.

Bij de NMU worden onder deze categorie verantwoord de gelden van de Nationale PostcodeLoterij die de NMU ontvangt via St. De Natuur en Milieufederaties (NMF). Eventuele hiermee samenhangende verwervingskosten komen voor rekening van NMF.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Onder de categorieën baten andere organisaties zonder winststreven worden gelden verantwoord die door de gever vrijwillig zijn afgestaan en geen (evenredige) tegenprestatie vormen voor geleverde goederen en of diensten. Deze gelden worden als het donaties betreft, verantwoord op basis van ontvangst (kasstelsel). Jaarlijkse bijdragen van aangesloten organisaties worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Deze betreffen baten zoals campagneopbrengsten en vergoedingen voor niet-projectgebonden diensten.

Bestedingen

Onder de bestedingen worden, per doelstelling, de volgende kosten verantwoord:

- directe projectkosten
- aandeel in de kosten eigen organisatie

Kosten eigen organisatie

Onder de kosten eigen organisatie worden de kosten verantwoord van de eigen organisatie (kosten van bestuur, beheer en uitvoering). Deze kosten worden op basis van het aantal directe uren (project- en beleidswerk) verdeeld naar de doelstellingen. In de toelichting op de bestedingen is ook een verdeling van de kosten eigen organisatie opgenomen waarbij rekening is gehouden met de uren die besteed zijn aan werving baten en aan beheer en administratie.

Beheer en administratie

Voor de post Beheer en Administratie (B&A) hanteren de milieufederaties een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de Toelichting op de bestedingen, maar worden in de staat van baten en lasten volledig toegerekend aan de doelstellingen.

Tot de directe kosten B&A worden in die toelichting de ingekomen facturen voor administratie (admin.kantoor, accountant, CBF, etc.), verzekeringen en bestuurskosten gerekend. Op basis van de uren van directie en secretariaat die in het boekjaar besteed zijn aan personeels- en organisatiebeleid, RvT, RvA en algemene administratie worden ook naar rato de overige kosten eigen organisatie toegerekend aan deze post.

Wervingskosten

Alle directe kosten van activiteiten, die direct of indirect ten doel hebben mensen, bedrijven of instellingen te bewegen geld te geven voor één of meer van de doelstellingen, worden aangemerkt als werving baten. Op basis van het aantal fte's dat aan projectacquisitie is besteed, worden de kosten eigen organisatie naar rato toegerekend aan deze posten.

Overige grondslagen

Belastingen

BTW

In 2020 is net als in voorgaande jaren een aantal projecten gefinancierd door middel van opdrachten, waarover BTW afdracht verschuldigd was. Over de overige activiteiten van de stichting is geen BTW verschuldigd.

Begin 2014 is er een gesprek geweest met de belastingdienst Regio Utrecht over de interpretatie van de BTW plicht bij projecten en over de vooraftek. Op basis hiervan kan de stichting jaarlijks de vooraftek van de algemene kosten in rekening brengen volgens een bepaald percentage. Dit percentage betreft het deel van de opbrengsten waarover BTW wordt afgedragen. Jaarlijks wordt het percentage geschat op basis van voorgaande jaren, en bij de jaarrekening wordt het werkelijke percentage berekend. Op grond hiervan wordt een suppletieverzoek ingediend.

Vennootschapsbelasting

De stichting is in principe vennootschapsbelasting verschuldigd indien het resultaat in het verslagjaar tenminste € 15.000 bedraagt en het resultaat van de vijf afgelopen jaren tenminste € 75.000 bedraagt. In 2020 is het resultaat hoger dan € 15.000 met als gevolg dat er over het boekjaar mogelijk vennootschapsbelasting verschuldigd is.

De NMU heeft laten onderzoeken of (een deel van) haar activiteiten moeten worden onderworpen aan vpb-plicht en wat daarvan de mogelijke consequenties op administratief en financieel vlak zijn.

De conclusie van dit onderzoek luidt dat er argumenten zijn dat de NMU niet deelneemt aan het economisch verkeer maar een louter maatschappelijke functie vervult. Zolang de resultaten van de NMU nihil of bescheiden positief zijn, is er geen sprake van een winststreven.

ANBI status

De NMU is door de Belastingdienst aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De ANBI status heeft belastingvoordelen voor zowel de instelling als voor de gever.

TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

Materiële en immateriële vaste activa

	MVA Hardware €	IVA Software €
Aanschafwaarde	20.799	8.360
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-1.905	-664
Boekwaarde per 1 januari	18.894	7.696
Investeringen	2.379	
Desinvesteringen		
Afschrijving desinvesteringen		
Afschrijvingen	-5.549	-1.869
Mutaties in het boekjaar	-3.169	-1.869
Aanschafwaarde	23.178	8.360
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-7.453	-2.533
Boekwaarde per 31 december	15.725	5.827

Vorderingen

	31-12-2020 €	31-12-2019 €
<u>Debiteuren:</u>		
Debiteuren diversen	108.099	27.497
	<u>108.099</u>	<u>27.497</u>

Provinciale subsidie Energie 2017-2019

Ontvangen van Provincie	-	-96.050
Op balans van vorig boekjaar	16.950	55.999
Besteed in boekjaar	-	57.001
	<u>16.950</u>	<u>16.950</u>
Te vorderen Energie subsidie 2017-2019		

Overige vorderingen en overlopende activa:

Nog te vorderen projectsubs. De Natuur en Milieufederaties	101.582	72.315
Nog te vorderen projectsubs. Provincie Utrecht	78.485	47.487
Nog te vorderen projectsubs. Oostbroekorganisaties	44.952	47.190
Nog te vorderen projectsubs. Overige subsidiegevers	50.970	63.568
Vooruitbetaalde kosten	-	5.028
Rentes 2020	-230	76
Diversen	932	5.289
	<u>276.691</u>	<u>240.952</u>

Liquide middelen

Bank- en girosaldi	870.835	754.083
	<u>870.835</u>	<u>754.083</u>

Onderdeel van de liquide middelen is een bankgarantie van € 11.000 gesteld t.b.v. de verhuurders van de kantoorruimte.

TOELICHTING OP DE BALANS

Passiva	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Reserves en Fondsen		
<u>Reserves</u>		
Stichtingskapitaal: Stand per 31 december	2.269	2.269
	<u>2.269</u>	<u>2.269</u>
Egalisatiereserve		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 jan	5.314	24.515
Mutatie uit de resultaatverdeling	-	-19.201
Stand per 31 december	<u>5.314</u>	<u>5.314</u>
Continuïteitsreserve:		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	504.977	440.891
Mutatie uit de resultaatverdeling	55.004	64.085
Stand per 31 december	<u>559.980</u>	<u>504.977</u>

De hoogte van de continuïteitsreserve is getoetst aan de norm van Goede Doelen Nederland, te weten 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie (bij de NMU € 1.733.347). De continuïteitsreserve zit ruim onder deze norm.

De NMU streeft naar een continuïteitsreserve van minimaal een half jaar vaste lasten. (€ 490.000).

Dit vermogen dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, fluctuatie in projectinkomsten en als achtergrondsdekking bij het nemen van risicovolle beslissingen.

Door de meest recente toevoeging is de gewenste hoogte van de reserve bereikt. De ontwikkelingen in 2020 rechtvaardigen de hoogte van deze reserve.

Kortlopende schulden

<u>Crediteuren</u>	<u>71.517</u>	<u>47.793</u>
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen:</u>		
BTW afdracht	41.206	-570
Afdracht loonheffing	<u>45.788</u>	<u>38.880</u>
	<u>86.994</u>	<u>38.310</u>

In 2020 werden enkele projecten gefinancierd via opdrachtverlening.
Over deze bedragen was BTW verschuldigd.

Overige schulden en overlopende passiva:

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
<u>Provinciale basissubsidie 2017-2020</u>		
Ontvangen jaartranche van Provincie	267.573	297.303
Ontvangen indexering en aanvulling	36.599	13.955
Op balans van vorig boekjaar	32.826	-21.759
Besteed in boekjaar	-315.586	-256.673
Vooruitontvangen basissubsidie 2017-2020	<u>21.412</u>	<u>32.826</u>
 <u>Provinciale subsidie Natuur en Landschap 2017-2019</u>		
Ontvangen van Provincie		
Op balans van vorig boekjaar	-	30.000
Besteed in boekjaar	-	-30.000
Vooruitontvangen subsidie Natuur en Landschap	<u>-</u>	<u>-</u>
 <u>Provinciale subsidie Energie 2020-2022</u>		
Ontvangen jaartranche van Provincie	74.500	
Op balans van vorig boekjaar	-	
Besteed in boekjaar	-57.132	
Te besteden subsidie Energie 2020-2022	<u>17.368</u>	<u>-</u>
 <u>Overige kortlopende schulden</u>		
Vakantiegeldverplichting	38.924	32.878
Verlofurenverplichting	28.024	24.494
Vooruitontvangen diversen	30.411	100
Servicekosten nacalculatie	6.509	9.207
Verwachte accountantskosten	29.532	6.550
Vooruitontvangen subsidies	360.505	328.335
Pensioenpremie december 2020	2.635	7.102
Voorziening verlieslatende projecten	13.064	4.094
Diversen	19.669	21.823
	<u>529.273</u>	<u>434.584</u>

In 2020 werden diverse voorschotten ontvangen van oa.de Provincie ten behoeve van projecten die doorlopen in 2021. Deze zijn als Vooruitontvangen subsidies in de balans opgenomen.

TOELICHTING OP DE BALANS**Niet in de balans opgenomen rechten**

De Natuur en Milieufederatie Utrecht heeft geïnvesteerd in de totstandkoming van de CO2-bank. Hiertoe zijn eigen uren ingezet, met de afspraak dat deze uren zullen worden vergoed zodra het resultaat van de CO2-bank dit toelaat.

Per 31 december 2020 bedraagt het bedrag aan geïnvesteerde uren: €72.859

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

	Termijn	Verzekerde Som	Jaarbedrag 2020	Verplichting vanaf 31-12-2020
		€	€	
<u>Verzekeringsverplichtingen:</u>				
Bestuurdersaansprakelijkheid	jan 2020 - dec 2020	1.000.000	536	-
Brandverzekering	aug. 2020 - aug. 2021	45.378	242	158
Bedrijfsaansprakelijkheid	jan 2020 - dec 2020	2.500.000	755	-
Elektronicaverzekering	sep. 2020 - sep. 2021	70.000	288	204
Rechtsbijstandverzekering	juni 2020 - juni 2021	35.000	2.129	933
Ziekteverzuim No-claimverzekering	jan 2020 - dec 2020	689.784	13.681	-
<u>Dienstverleningsovereenkomsten</u>				
Huur kopieermachines	sep 2018 - dec 2021	n.v.t.	4.542	4.368
Huur bedrijfsruimte+serv.kosten	jul 2017 - dec 2021	n.v.t.	60.290	60.290
Diverse kleinere (< € 5.000) verplichtingen met een gem. doorlooptijd van 1 jaar en een gezamenlijke waarde van			20.458	6.542
Verplichting vanaf 31-12-2020				72.495

Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten**FONDSENWERVING**

	Realisatie 2020 €	Begroot 2020 €	Realisatie 2019 €
<u>Baten van particulieren</u>			
Donaties en giften particulieren	2.026	1.500	1.334
	<u>2.026</u>	<u>1.500</u>	<u>1.334</u>
<u>Baten van bedrijven</u>			
Donaties en giften bedrijven	0	-	-
	<u>0</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Baten van loterijorganisaties</u>			
	<u>0</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Baten van subsidies van overheden</u>			
Reguliere Provinciale subsidie 2017-2020:			
Jaartranche conform beschikking	297.303	297.300	297.303
Indexering 2020	21.599	13.955	13.955
Vijfheerenlanden	15.000	-	-
Bedrag meegenomen uit vorig boekjaar	32.826	-	-
Bedrag al gebruikt in vorig boekjaar	-	12.045	21.759-
Bedrag te besteden in volgend boekjaar	<u>-51.142</u>	<u>-</u>	<u>32.826-</u>
	315.586	323.300	256.673
Provinciale subsidie Natuur en Landschap 2017-2019:			
Jaartranche conform beschikking	-	-	30.000
Bedrag meegenomen uit vorig boekjaar	-	-	-
Bedrag ten laste van volgend boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	-	-	30.000
Provinciale subsidie Energie 2017-2019			
Jaartranche conform beschikking	-	-	56.500
Bedrag meegenomen uit vorig boekjaar	-	-	501
Bedrag te besteden in volgend boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>57.001</u>
	-	-	57.001
Provinciale subsidie Energie 2020-2022			
Jaartranche conform beschikking	82.500	67.100	-
Bedrag meegenomen uit vorig boekjaar	-	-	-
Bedrag te besteden in volgend boekjaar	<u>-25.368</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	57.132	67.100	0

Projectsubsidies: **)

		470.400	
Projectsubsidies Provincie Utrecht	365.368		237.654
Projectsubsidies andere overheden	6.560		48.164
Projectbijdragen van niet-overheden	11.658		10.508
	<u>756.304</u>	<u>860.800</u>	<u>640.000</u>

De Projectsubsidies worden in de begroting niet uitgesplitst naar de verschillende financiers.

De reguliere Provinciale subsidie is structureel, de Natuur&Landschap- en Energiesubsidie van de Provincie Utrecht zijn driejarig (2017-2019). De projectsubsidies zijn incidenteel.

Baten van verbonden organisaties zonder winststreven

Nationale Postcode Loterij (via NMF) reguliere bijdrage	118.000	118.000	118.000
Nationale Postcode Loterij (via NMF) extra projectbijdragen *)	259.614	111.700	204.109
	<u>377.614</u>	<u>229.700</u>	<u>322.109</u>

In 2020 is 83,0% van alle toekenningen in Stichting De Provinciale Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij.

De in april 2020 ontvangen reguliere bijdrage van de NPL via de NMF heeft betrekking op het boekjaar 2020.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Donaties org.zonder winststreven	0	600	25
Bijdragen aangesloten organisaties	20.000	20.000	20.000
	<u>20.000</u>	<u>20.600</u>	<u>20.025</u>

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en diensten **)

Projectbijdragen Provincie Utrecht	137.374		109.793
Projectbijdragen andere overheden	185.590		337.151
Projectbijdragen van niet-overheden	56.137		88.736
	<u>379.101</u>	<u>-</u>	<u>535.680</u>

Voorafgaand aan het boekjaar is niet in te schatten welk deel van de projecten het karakter zal hebben van Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en diensten. Daarom wordt deze post niet apart begroot.

Overige baten en lasten

Opbrengsten campagnes	-	1.000	-
Diensten aan derden	-	400	475
Overige baten	-	-	-
	<u>0</u>	<u>1.400</u>	<u>475</u>

Som van de baten

<u>1.535.045</u>	<u>1.114.000</u>	<u>1.519.623</u>
-------------------------	-------------------------	-------------------------

*) Voor de specificatie van de subsidies van St De Natuur en Milieufederaties zie bijlage 1

**) Voor de specificatie van deze projectsubsidies zie bijlage 2

Percentage van de baten besteed aan doelstellingen	77,1%	79,3%	80,4%
Percentage van de lasten besteed aan de doelstellingen	80,0%	78,3%	82,9%
Percentage van de baten besteed aan werving	5,8%	10,0%	5,9%

Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van Baten en Lasten

BESTEDINGEN	Doelstellingen						Beheer & administr.	Verkrijging subsidies	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	Energie en Grondstoffen	Circulaire economie	Natuur en Landschap	Duurzame Mobiliteit	Duurzaam Landbouw	Duurzame Stad					
Verdelingsgrondslag (in percentage)	28,5%	11,3%	18,7%	11,9%	1,7%	6,6%	13,3%	7,9%	100%		
Kosten eigen organisatie	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Salarissen	224.463	88.862	147.459	93.999	13.167	51.994	104.675	62.022	786.640	745.200	706.878
Sociale lasten	40.575	16.063	26.655	16.992	2.380	9.399	18.921	11.211	142.196	128.800	119.118
Pensioenlasten	23.966	9.488	15.744	10.036	1.406	5.551	11.176	6.622	83.989	76.100	73.544
Overige personeelskosten	8.173	3.236	5.369	3.423	479	1.893	3.811	2.258	28.643	31.500	15.512
Reis- en verblijfkosten	1.845	731	1.212	773	108	427	861	510	6.468	10.500	13.957
Huisvestingskosten	12.927	5.118	8.492	5.413	758	2.994	6.028	3.572	45.303	41.800	40.357
Kantoorkosten	10.235	4.052	6.724	4.286	600	2.371	4.773	2.828	35.869	44.100	39.383
Bestuurskosten	-	-	-	-	-	-	2.683	-	2.683	7.700	7.419
Admin.kst. en alg. kosten	-	-	-	-	-	-	53.922	-	53.922	30.300	36.000
Kosten fondsenwerving	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	322.184	127.548	211.655	134.922	18.899	74.630	206.852	89.023	1.185.713	1.116.000	1.052.167
Verdeling B&A	36,2%	14,3%	23,8%	15,2%	2,1%	8,4%					
	74.895	29.650	49.201	31.364	4.393	17.348	-206.852				
Inhuur experts tbv projecten	-								-		-
Directe projectkosten	109.340	13.097	94.540	-	76.691	-			293.668	12.000	421.838
Totale kosten	506.419	170.294	355.397	166.285	99.984	91.978	-	89.023	1.479.381	1.128.000	1.474.005
Gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's)									12,92	10,21	11,11

Financiële baten en lasten

	Realisatie 2020 €	Begroot 2020 €	Realisatie 2019 €
<u>Financiële baten en lasten</u>			
Rentebaten	-230	-	76
Bankkosten	431	700	809
	<u>-660</u>	<u>-700</u>	<u>-733</u>

DIRECTIEBELONING 2020

Naam	Joris Hogenboom		Josja Veraart	
Functie	directeur		adjunct directeur	
Dienstverband				
Aard	onbepaald	onbepaald	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36	32	32
Parttime percentage	95%	95%	0,84	0,84
Periode	1-1/ 30-6	1-7/ 31-12	1-1/ 30-6	1-7/ 31-12
Jaarinkomen				
	1e hj	2e hj	1e hj	2e hj
bruto jaarsalaris	39.434	39.730	28.646	29.161
vakantiegeld	3.115	3.115	2.320	2.320
eindejaarsuitkering, 13e/ 14e maand	1.653	1.666	1.198	1.220
variabel jaarinkomen	-	-		
Totaal jaarinkomen	44.202	44.511	32.164	32.701
Omgerekend naar 1 fte	93.316	93.968	76.389	77.664
Norm per 1-1-20 obv BSD score	99.828		79.348	
Norm per 1-7-20 obv BSD score		100.527		79.903
SV lasten (wg deel)	5.097	5.136	5.071	5.162
Pensioenlasten (wg deel)	7.077	7.131	3.567	3.631
Totaal bezoldiging 2020	56.377	56.777	40.801	41.493
Totaal bezoldiging 2019		113.603		82.694

Norm Goede Doelen Nederland

De Raad van Toezicht bepaalt het beloningsbeleid, de hoogte van het loon en andere vergoedingen voor de directie. De NMU volgt de CAO Bos en Natuur, zoals deze ook wordt toegepast door de landschapsorganisaties en heeft hier een eigen loongebouw van afgeleid. Wat betreft de beloning van de directie volgt de NMU de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht. Deze regeling geeft een maximumnorm voor het jaarinkomen, die past bij de zwaarte van de functie, bij de omvang van de organisatie, de complexiteit van de organisatie, de organisatorische context en het directiemodel.

In maart 2018 beoordeelde de Raad van Toezicht de zwaarte van de functies van directeur en adjunct-directeur bij NMU. Dit leidde conform de methodiek van Regeling beloning directeuren van goede doelen tot een BSD-score (Basis Score voor Directiefuncties) van 354 punten voor directeur en 308 punten voor adjunct-directeur. Volgens de bovengenoemde regeling, zoals die gold per 1 januari 2020 (1 FTE/12 maanden), is het bijbehorende jaarinkomen voor directeur maximaal € 99.828 en voor adjunct-directeur maximaal € 79.348. Volgens de regeling per 1 juli 2020 is het norminkomen voor directeur maximaal € 100.527 en voor adjunct-directeur maximaal € 79.903.

De salarissen van Directeur en Adjunct-directeur vallen binnen de Goede-Doelen normen voor directiebeloning (zie bovenstaande tabel bij de regel Beloning).

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie, de sociale lasten en de overige beloningen op termijn samen bedragen € 113.155 resp. € 82.295. Deze blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 201.000 per jaar.

Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen we naar hoofdstuk 2.2 van het jaarverslag.

Aan de directieleden zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Ontwikkelingen na balansdatum

Er zijn geen ontwikkelingen na balansdatum die van invloed kunnen zijn op de jaarrekening 2020.

Ondertekening van de jaarrekening

Datum

Directeur

Voorzitter Raad van Toezicht

J. Veraart

OJ. van Gerwen

De jaarrekening 2020 is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht d.d. 22 juni 2021.

ondertekende versie op aanvraag beschikbaar

OVERIGE GEGEVENS

Resultaatbestemming

Tot en met 2017 werd het resultaat verdeeld naar oorsprong, te weten vanuit de basissubsidie en vanuit de overige bronnen. Wanneer voor de door de provincie gefinancierde basistaken meer kosten waren gemaakt dan in het werkplan begroot, werd dit tekort onttrokken aan de tot dit moment opgebouwde egaliseringsreserve, en bij minder kosten werd het toegevoegd aan de egaliseringsreserve. Door de programmasubsidie 2017-2020 is de egaliseringsreserve overbodig geworden. De Provincie Utrecht heeft toestemming gegeven de reserve in te zetten voor het realiseren van de doelstellingen van de NMU, met name op het thema Circulaire economie. In 2019 is een groot deel van deze reserve hiervoor ingezet. Het restant zal worden besteed in 2021.

Vanaf 2018 wordt het resultaat toegevoegd of onttrokken aan de continuïteitsreserve. Dit vermogen dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, fluctuatie in projectinkomsten en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen. De NMU streeft naar een continuïteitsreserve van 50% van de vaste lasten. Hierbij wordt het gemiddelde over de laatste drie jaar berekend.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Deze controleverklaring is afgegeven ten behoeve van de provincie Utrecht.

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht te Utrecht.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde subsidiebat en -lasten alsmede de bijbehorende balansmutaties over 2020 in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 81A47E06.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol verantwoording van subsidies vanaf € 125.000 provincie Utrecht mei 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 81A47E06 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 81A47E06.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 81A47E06.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol verantwoording van subsidies vanaf € 125.000 provincie Utrecht mei 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 30 juni 2021

Dubois & Co. Registeraccountants

ondertekende versie op aanvraag beschikbaar

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht gesubsidieerde projecten 2020 Stichting De Natuur en Milieufederaties

projectnaam	Doelstelling	REAL.UREN	REAL.MAT	REAL.EXT	REALISATIE	BEGROTING	REALISATIE
		2020	2020	2020	2020	2020	2019
					€	€	€
Uitwerken zonneladder	EG	-	-	-	-		-
Samenwerking aardgasvrij	EG	-	-	-	-		4.400
Stadshout	EG	4.778	-	-	4.778	5.888	13.517
Grune Woche	EG	-	-	-	-		1.400
Natuurlijke klimaatbuffers	EG	4.436	2	-	4.439	5.612	2.000
Sluit de cirkel	CE	-	-	-	-		-
NMF Acquisitie WOL	EG	-	-	-	-		-
Landelijke positionering CE	CE	19.274	-	-	19.274	15.916	15.200
Voedselcampagne coordinatie	NL	17.020	-	-	17.020	25.760	14.040
Ondersteuning klimaatakkoord	NL	15.732	-	-	15.732	17.020	36.700
Participatiecoalitie	NL	60.766	644	-	61.410	79.856	46.910
NMF Valuta voor Veen/Koostofbanken	DL	15.916	-	-	15.916	26.680	
Klimaattafel Veenweide	NL	2.400	-	-	2.400	2.760	
Nacht van de Nacht coordinatie	NL	22.600	-	-	22.600	25.300	18.118
Nacht van de Nacht Utrecht	NL	-	-	-	-	4.600	-
Milieustudie Wind op land	EG	-	-	-	-	-	-
Position paper Windenergie	EG	-	-	-	-	-	9.040
Plan Boom	EG	41.720	-	-	41.720	45.046	1.280
Plan Boom verlies	EG	8.556-			(8.556)	-	-
Energietuinen	EG	62.836	46	-	62.882	67.850	41.264
Servicepunten NMF	TO	-	-	-	-	-	-
Algemeen		-	-	-	-	-	-
Vrij besteedbaar bedrag		118.000	-	-	118.000	118.000	118.000
Voorzitter DB NMF	TO	-	-	-	-	2.760	-
Diversen (internet)	TO	-	-	-	-	-	240
Totalen		376.922	692	-	377.614	443.048	322.109

Veel van de bovengenoemde subsidies betreffen projecten die een looptijd hebben van meerdere boekjaren.

De bovengenoemde bedragen bij realisatie / begroting betreffen dus niet het gehele project.

Verder hebben de door St. De Natuur en Milieufederaties uitgekeerde bedragen niet alleen betrekking op het boekjaar 2020, maar ook op eerdere jaren.

In 2020 is 83,0% van alle toekenningen in Stichting De Provinciale Milieufederaties afkomstig van de Nationale Postcode Loterij.

Bijlage 2: Overzicht gesubsidieerde projecten niet-NMF-projecten

projectnaam	Doelstelling	RÉAL.UREN 2020	REAL.MAT 2020	REAL.EXT 2020	REALISATIE 2020 €	BEGROTING 2020 €	REALISATIE 2019 €
Projectsubsidies Provincie Utrecht							
Utrecht Netwerk 2040 bijdrage deelnemers	TO	-	-	-	-	-	381
Dialogo Staat van Utrecht	EG	1.481	-	-	1.481	1.481	38.700
Groen aan de buurt 2016-2019	NL	14.940	-	-	14.940	15.272	23.318
Voucherregeling beleef en bewonder 2019	NL	1.044	-	-	1.044	4.394	146.694
Valuta voor veen	NL	17.204	1.997	-	19.201	25.028	19.923
Groene contour	NL	17.480	8.995	22.384	48.860	44.666	26.354
Koolstofbanken	NL	-	-	-	-	-	2.800
Trajectmanagement Dz Landbouw met Natl DL	DL	-	-	-	-	-	-
Trajectmanagement Dz Landbouw met Natl DL	DL	70.840	1.558	-	72.398	78.200	-
Trajectmanagement Dz Landbouw met Natl DL	DL	-	-	18.492	18.492	51.888	-
Trajectmanagement Dz Landbouw met Natl DL	DL	-	8.681	15.387	24.068	189.560	-
Trajectmanagement Dz Landbouw met Natl DL	DL	-	14.409	6.118	20.527	112.780	-
Trajectmanagement Dz Landbouw met Natl DL	DL	-	-	12.047	12.047	-	-
3 Films koplopers	EG	-	-	-	-	-	772
Heuvelrugtuinen	NL	56.003	4.280	56.240	116.522	80.592	11.600
Materiaalbudget Cirkelregio	CE	1.656	2.875	-	4.531	13.015	1.985
Energiecoöperaties Wind en Zon	EG	21.977	58.649	-	80.626	123.467	62.722
Bestuurlijk commitment Luchtkwaliteit	DM	-	-	-	-	-	5.460
Servicepunt Utrecht Circulaire Topregio	CE	19.156	-	-	19.156	28.822	3.868
Gov.Amassedeurs All. Circ. Topregio	CE	21.758	4.891	-	26.649	33.160	-
Bomen actieplan	DS	3.772	-	-	3.772	12.068	-
Windenergie Prov.Utrecht	EG	-	-	-	-	-	1.236
Duurzame daken	DS	3.312	-	-	3.312	54.528	1.500
Kennisdeling RRE	EG	14.582	361	-	14.943	24.000	-
Projectkosten basissubs Provincie *)	EG	-	173	-	173	-	135
*) Dekking in basissubsidie en NPL bijdrage		265.203	106.870	130.668	502.742	892.922	347.447
Projectbijdragen andere overheden							347.447
U-thuis lokale initiatieven	EG	39.859	15.125	-	54.984	44.000	4.218
Innovatieve aanpakken	EG	-	-	-	-	-	62.034
Gem Lopik Zonne-energie	EG	-	-	-	-	-	1.592
Houtbouw	CE	11.040	5.022	-	16.062	11.040	-
Watt Nou DRV	EG	4.600	6.400	-	11.000	11.000	-
Verduurzamen Vogelbuurt Nieuwegein	EG	460	11.711	-	12.171	2.867	1.454
Energie in Woudenberg	EG	8.955	126	-	9.080	9.080	-
Energiebesparing sportclubs Nieuwegein	EG	5.244	495	-	5.739	5.520	6.038
Energiebesparing VvE's Veenendaal	EG	92	405	-	497	2.024	4.270
Collectieve Zon Wijk bij Duurstede	EG	-	-	-	-	-	1.539
Duurzaamheidsfonds IJsselstein	EG	644	-	-	644	739	17.274
Aardgasvrije wijk Het Burgje	EG	-	-	-	-	-	722
Aardgasvrije wijk Het Burgje fase 2	EG	-	-	-	-	-	2.275
Toolbox part.woningeigenaren U-Thuis	EG	-	1.000	-	1.000	10.056	48.023
Toolbox part. Woningeigenaren RVO	EG	6.780	2.325	-	9.105	10.056	29.751
Participatieproces Ronde Venen	EG	-	-	-	-	-	1.092
Duurzaam Lopikerwaard	EG	-	-	-	-	-	15.400
Watt nou	EG	3.094	1.841	-	4.935	3.094	172.590
Voorziening verlieslatende projecten	EG	-	-	-	-	-	4.094
Bewonersavond Wijk bij Duurstede	EG	-	-	-	-	-	750
Detachering UvA	CE	5.284	-	-	5.284	5.284	9.805
Consultatieplatform aardwarmte	EG	2.070	-	-	2.070	2.085	3.185
Kennisbank Cirkelregio	CE	3.420	-	-	3.420	3.512	4.759
Vliegwielen van gemeenschapskracht	EG	1.320	-	-	1.320	1.728	1.139
Plastic Pact Nieuwegein	CE	12.593	309	-	12.902	12.593	1.408
Watt nou Ondersteuning gemeenten	EG	2.484	-	-	2.484	2.484	92
Ondersteuning VvE's Nieuwegein	EG	5.175	-	-	5.175	10.000	-
Beleidskader zon WbD	EG	1.380	-	-	1.380	2.760	-
Huiberstroom Aardgasvrij	EG	23.296	-	-	23.296	23.552	-
Huiberstroom Aardgasvrij verlies	EG	4.508	-	-	(4.508)	-	-
De Wetering Haarlijn	DM	5.603	-	-	5.603	12.512	-
RRE Utrechtse Heuvelrug	EG	8.510	-	-	8.510	19.000	-
		147.393	44.758	-	192.150	204.985	385.315
							385.315

					REALISATIE 2020 €	BEGROTING 2020 €	REALISATIE 2019 €
Projectbijdragen(eigen fondsenwerving)/niet overheden							
Interim werkzaamheden BMF	NL	-	-	-	-		52.960
Audits golfclubs	NL	-	-	-	-		-
Algemeen Oostbroek	NL	16.008	-	-	16.008	20.000	20.000
Samenwerking groene Planologie	NL	31.512	-	-	31.512	65.688	20.790
Omgevingsvisie	NL	12.560	-	-	12.560	17.480	7.689
Verkiezingsdebat PS	TO	-	-	-	-		2.819
AERIUS berekening Utrechts Landschap	NL	-	-	-	-		624
Samenwerking NMU-Vitens	NL	11.270	-	-	11.270	13.800	13.468
CO2 Bank	EG	2.675	1.333	-	4.008	4.550	243
CO2 Bank voorgaande jaren		902-	-	-	902-		-4.758
Grootschalige zonneparken	EG	-	9.347	-	9.347	10.847	2.954
Stimuleren elektrische deelauto's	DM	-	-	-	-		455
Energieke Regio Kromme Rijnstreek	EG	-	-	-	-		-
Collectieve Zon Wijk bij Duurstede	EG	-	-	-	-		1.272
Grond van waarde	DL	-	-	-	-		728
		73.123	10.680	-	83.803	132.365	119.244
							119.244
Totaal overige subsidies		485.719	162.307	130.668	778.695	1.230.271	852.006

Een aantal van de bovengenoemde bijdragen betreffen projecten die een looptijd hebben van meerdere boekjaren.
Bovengenoemde bedragen bij realisatie/begroting betreffen dus niet altijd het gehele project.

Bijlage 3: Toelichting op de realisatie 2020 verdeeld over Basissubsidie en Overige financiering

BESTEDINGEN

	Doelstellingen																
	Basis sub	Ov fin.	Basis sub	Ov fin.	Basis sub	Ov fin.	Basis sub	Ov fin.	Basis sub	Ov fin.	Basis sub	Ov fin.	Basis sub	Ov fin.	Basis sub	Ov fin.	Totaal
	EenG	EenG	Circ Ec	Circ Ec	NenL	NenL	DM	DM	DL	DL	DSt	Dst	Overstijgend	Overstijgend	Realisatie	Realisatie	Realisatie
															2020	2020	2020
Verdelingsgrondslag (in percentage)	13,0%	54,0%	14,5%	15,6%	24,5%	3,7%	5,6%	0,9%	8,2%	16,8%	7,5%	9,7%	26,7%	-0,7%	100,0%	100,0%	
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
Personeelslasten	44.284	382.492	49.386	110.760	83.050	26.100	18.972	6.167	27.739	119.131	25.570	68.868	90.648 (5.231)		339.649	708.286	1.047.936
Huisvestingskosten	1.914	16.535	2.135	4.788	3.590	1.128	820	267	1.199	5.150	1.105	2.977	3.919 (226)		14.683	30.620	45.303
Organisatiekosten	3.908	33.753	4.358	9.774	7.329	2.303	1.674	544	2.448	10.513	2.256	6.077	7.999 (462)		29.972	62.502	92.474
	50.106	432.780	55.879	125.322	93.969	29.531	21.466	6.978	31.386	134.794	28.932	77.922	102.566 (5.919)		384.305	801.408	1.185.713
Verdeling B&A	17,8%	53,6%	19,8%	15,5%	33,4%	3,7%	7,6%	0,9%	11,1%	16,7%	10,3%	9,7%	-102.566	5.919			
	18.241 (3.173)		20.343 (919)		34.209 (216)		7.815 (51)		11.426 (988)		10.533 (571)						
Directe projectkosten		109.340		13.097		94.540		-		76.691		-				293.668	293.668
Totale kosten	68.347	538.947	76.222	137.499	128.178	123.855	29.281	6.927	42.813	210.497	39.464	77.351	-	-	384.305	1.095.076	1.479.381

Natuur en Milieufederatie Utrecht

Arthur van Schendelstraat 600
3511 MJ Utrecht
www.nmu.nl